

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU PILSKIEGO ZA LATA 2021-2022

POWIAT PILSKI

Piła 2025 rok

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Zamawiający:

Powiat Pilski
Starostwo Powiatowe w Pile
Aleja Niepodległości 33/35
64-920 Piła

POWIAT PILSKI

Wykonawca:

Greenova Katarzyna Walkowiak
ul. Swarzędzka 26
62-007 Bugaj

Autorzy:

mgr inż. Katarzyna Walkowiak
lic. Olga Walkowiak

Spis treści

1	Wstęp.....	4
1.1	Podstawa prawna.....	4
1.2	Cel i zakres opracowania raportu.....	4
1.3	Źródła danych.....	4
2	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego	5
3	Charakterystyka Powiatu Pilskiego	8
3.1	Położenie	8
3.2	Demografia.....	10
3.3	Gospodarka	12
3.4	Warunki klimatyczne.....	12
3.5	Uwarunkowania przyrodnicze	14
3.5.1	Formy ochrony przyrody	14
3.5.2	Lasy	16
4	Zakres realizacji Programu Ochrony Środowiska	17
5	Analiza stopnia realizacji zadań przyjętych w Programie Ochrony Środowiska	76
6	Analiza wydatków poniesionych na ochronę środowiska	77
7	Podsumowanie	78
	SPIS TABEL.....	79
	SPIS RYCIN.....	80

1 Wstęp

1.1 Podstawa prawna

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo Ochrony Środowiska (tj. Dz. U. z 2025 poz. 647 ze zm.) z wykonania programów organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy.

Okres raportowania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego obejmuje lata 2021-2022. Raport został wykonany na podstawie Programu Ochrony Środowiska przyjętego Uchwałą Nr XXXVI.303.2021 Rady Powiatu w Pile z dnia 26 sierpnia 2021 r. w sprawie uchwalenia „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego na lata 2021-2025 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko” zwanym dalej „Programem”.

1.2 Cel i zakres opracowania raportu

Opracowanie Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021-2022 ma na celu dokonanie oceny stopnia realizacji zadań ujętych w Programie, analizę źródeł ich finansowania i uzyskiwanych efektów ocenianych na podstawie wskaźników monitorowania zawartych w Programie.

W związku z brakiem wytycznych określających formę oraz zakres „Raportu”, niniejszy Raport składać się będzie z:

- 1) Charakterystyki Powiatu Pilskiego,
- 2) Celów określonych w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego,
- 3) Zakresu realizacji działań planowanych na lata 2021-2022 ujętych w Programie,
- 4) Oceny stopnia realizacji Programu,
- 5) Analizy efektywności POŚ w oparciu o wskaźniki w nim określone,
- 6) Analiz kosztów poniesionych na ochronę środowiska,
- 7) Podsumowanie.

1.3 Źródła danych

Do opracowania „Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021-2022” pozyskano dane poprzez ankietyzację jednostek będących odpowiedzialnymi za realizację poszczególnych zadań oraz wykorzystano informacje z ogólnodostępnych źródeł. Dane na podstawie, których wykonano niniejszy Raport pochodzą z:

- Starostwa Powiatowego w Pile,
- Głównego Urzędu Statystycznego,
- Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego,
- Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Poznaniu,

- Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Pile,
- Nadleśnictwa Zdrojowa Góra,
- Nadleśnictwa Kaczory,
- Urzędu Miejskiego w Ujściu,
- Urzędu Miasta w Pile,
- Urzędu Gminy w Białośliwiu,
- Urzędu Miejskiego w Wyrzysku,
- Urzędu Miasta i Gminy w Kaczorach,
- Urzędu Miejskiego Gminy Łobzenica,
- Urzędu Miasta i Gminy Wysoka,
- Urzędu Miasta i Gminy Miasteczko Krajeńskie,
- Urzędu Gminy w Szydłowie.

2 Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego

Program ochrony środowiska określa przede wszystkim zespół działań mających na celu stworzenie warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. W Programie dokonano wyboru celów środowiskowych oraz kierunków interwencji dla poszczególnych obszarów interwencji, przy zastosowaniu wielu kryteriów środowiskowych, społecznych i gospodarczych. Poniżej zestawiono wszystkie cele oraz kierunki interwencji ujęte w Programie:

OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA

Cel: Spełnienie norm jakości powietrza atmosferycznego na terenie powiatu

Kierunki interwencji:

- Poprawa warunków funkcjonowania wybranych stref powiatu wraz z poprawą bezpieczeństwa ruchu w tych strefach,
- Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie powiatu,
- Działania sprzyjające ograniczeniu emisji na terenie powiatu,
- Prowadzenie kontroli emisji punktowej na terenie powiatu.

ZAGROŻENIA HAŁASEM

Cel: Ograniczenie uciążliwości akustycznej dla mieszkańców powiatu

Kierunek interwencji:

- Podniesienie komfortu życia mieszkańców powiatu poprzez eliminację zagrożeń hałasem.

POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Cel: Kontrola niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego do środowiska na terenie powiatu

Kierunek interwencji:

- Podniesienie komfortu życia mieszkańców powiatu poprzez eliminację zagrożeń promieniowaniem elektromagnetycznym.

GOSPODAROWANIE WODAMI

Cel: Zrównoważone gospodarowanie wodami powierzchniowymi i podziemnymi umożliwiające zaspokojenie potrzeb wodnych powiatu przy utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód

Kierunki interwencji:

- Zapobieganie zanieczyszczeniu słodkich wód powierzchniowych i podziemnych, ze szczególnym naciskiem na zapobieganie u źródła,
- Poprawa stanu utrzymania rowów melioracyjnych,
- Ochrona przeciwpowodziowa powiatu.

GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

Cel: Podniesienie komfortu życia mieszkańców powiatu poprzez stworzenie nowoczesnej infrastruktury związanej z gospodarką wodno-ściekową

Kierunek interwencji:

- Zwiększenie poziomu skanalizowania i zwodociągowania powiatu.

ZASOBY GEOLOGICZNE

Cel: Racjonalna gospodarka zasobami złóż kopalin oraz minimalizacja niekorzystnych skutków ich eksploatacji

Kierunek interwencji:

- Ochrona zasobów złóż kopalin i rekultywacja terenów poeksploatacyjnych

GLEBY

Cel: Użytkowanie gleb zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz właściwe wykorzystanie ich naturalnego potencjału produkcyjnego

Kierunek interwencji:

- Ochrona gleb przed degradacją i dewastacją.

GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW

Cel: Racjonalne gospodarowanie odpadami

Kierunki interwencji:

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

- Bezpieczne dla zdrowia mieszkańców i środowiska naturalnego usunięcie wyrobów zawierających azbest z terenu powiatu,
- Zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury, a także odzysk energii z odpadów,
- Wycelowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów.

ZASOBY PRZYRODNICZE

Cel: Zachowanie i odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona przyrody

Kierunki interwencji:

- Ochrona zieleni, zasobów leśnych oraz obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych,
- Edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego.

ZAGROŻENIE POWAŻNYMI AWARIAMI

Cel: Minimalizacja potencjalnych negatywnych skutków awarii

Kierunek interwencji:

- Poprawa stanu przygotowania powiatu do podejmowania działań w sytuacji zagrożenia poprzez polepszenie warunków użytkowych i funkcjonalnych budynków i wyposażenia w tym środków transportu OSP.

3 Charakterystyka powiatu pilskiego

3.1 Położenie

Powiat pilski położony jest w północno-zachodniej części województwa wielkopolskiego. Wschodnia granica powiatu stanowi fragment granicy województwa wielkopolskiego. Siedzibą władz jest miasto Piła. Pod względem administracyjnym dzieli się na dziewięć jednostek stopnia podstawowego, w tym jedna gmina miejska, sześć gmin miejsko-wiejskich oraz dwie gminy wiejskie. Sieć osadnicza na terenie powiatu pilskiego charakteryzuje się dużą liczbą małych miejscowości. Powiat zajmuje obszar 1268 km², co stanowi 4,2 % powierzchni województwa i klasyfikuje go na piątym miejscu wśród powiatów wielkopolskich. Liczba mieszkańców wynosi około 134 tys. co również plasuje powiat na piątym miejscu w województwie.

Powiat pilski, poza miastem Piła, ma charakter typowo rolniczy. Dominują gospodarstwa indywidualne. Ważne miejsce w gospodarce zajmuje leśnictwo. Miasto Piła stanowi ważne centrum przemysłowe powiatu i pełni wiele funkcji gospodarczych, społecznych, kulturalnych i usługowych, które nadają mu charakter i funkcję stolicy subregionu północnej Wielkopolski.¹

Rycina 1 Gminy powiatu pilskiego.

Źródło: <http://wims.szswielkopolska.pl/rejon-pila/>

W skład powiatu pilskiego wchodzi 9 gmin:

- Gmina miejska Piła – miasto leży nad dolną Gwdą, na pograniczu Pojezierza Wałeckiego i Pojezierza Krajeńskiego. Otoczone jest przez bory sosnowe i ukształtowane przez lodowiec

¹ www.gov.pl

tereny pagórkowate. Gwda wyznacza oś miasta, dzieli je na wschodnią i zachodnią część. W granicach miasta znajduje się kilka zbiorników wodnych, w tym ulokowane w rezerwacie przyrody „Kuźnik” jeziora Kuźnik Bagienny i Kuźnik Olsowy, otoczone przez urozmaicone drzewostany.

- Gmina miejsko-wiejska Kaczory – leży w północno-zachodniej części Wielkopolski, na pograniczu Pojezierza Wałeckiego i Krajeńskiego. Charakteryzuje się rolniczym charakterem, z wyraźnym podziałem na część północną i środkową o charakterze leśnym oraz południową, obejmującą dolinę Noteci. Gmina ma 12 sołectw a jej siedzibą jest miasto Kaczory.
- Gmina miejsko-wiejska Łobżenica – położona jest w północno-wschodniej części województwa wielkopolskiego. Gmina obejmuje miasto Łobżenicę i 24 sołectwa. Przez gminę przepływają trzy rzeki, znaczna część jej obszaru znajduje się w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Łobżonki i Borów Kujańskich. Natomiast dolina Łobżonki wraz z fragmentami dopływów Lubczą i Orlą została objęta ochroną w ramach Natury 2000.
- Gmina miejsko-wiejska Miasteczko Krajeńskie – położona jest w południowej części powiatu pilskiego, na północnym skraju Doliny Noteci. Na terenie gminy znajduje się 8 sołectw. Znaczną część powierzchni zajmują łąki. Na terenie gminy nie ma przemysłu, wiele gospodarstw rolnych nastawionych jest na sadownictwo i warzywnictwo.
- Gmina miejsko-wiejska Ujście – leży na skraju Doliny Noteci. Zróznicowanie rzeźby terenu ma wpływ na jej walory turystyczne. Pradolina Noteci w okolicach Ujścia cechuje się wysokiej jakości walorami środowiska związanymi z obecnością rozległych łąk. Przez Ujście przebiega umowna granica między Wielkopolską a Pomorzem, która tworzy w tym miejscu wysoką skarpe przerywaną długimi wąwozami.
- Gmina miejsko-wiejska Wyrzysk – leży w wschodniej części powiatu pilskiego. Południową granicę gminy wytycza rzeka Noteć, do której wpada Łobżonka. Ponad 60 % gminy zajmuje strefa chronionego krajobrazu.
- Gmina miejsko-wiejska Wysoka – położona jest w środkowo-wschodniej części powiatu pilskiego, na Wysoczyźnie Krajeńskiej. Obszar gminy to przewaga użytków zielonych oraz lasów.
- Gmina wiejska Białośliwie – leży w południowej części powiatu pilskiego. Gmina ma charakter rolniczy, z dominacją gruntów ornych. Duża część jej powierzchni znajduje się w strefie chronionego krajobrazu.
- Gmina wiejska Szydłowo – położona jest w zachodniej części powiatu pilskiego. Gmina ma charakter rolniczy, ale coraz większe znaczenie w jej gospodarce zaczynają odgrywać gospodarstwa rybackie oraz turystyka. Przez teren gminy przebiegają szlaki wodne Piławy i Rurzyca bardzo popularne wśród miłośników kajaków. Oprócz terenów Puszczy nad Gwdą objętych ochroną w ramach Natura 2000, na terenie gminy znajduje się rezerwat torfowiskowy

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

„Smolary” oraz rezerwat „Kuźnik”, przedmiotem ochrony jest leśno-jeziorny krajobraz dwóch rynnowych jezior.

Zgodnie z podziałem fizykogeograficznym Polska wg Jerzego Kondrackiego powiat pilski położony jest w obrębie:

- Podprovincia Pobrzeże Południowobałtyckie
  - Mezuregion Dolina Środkowej Noteci,
  - Mezuregion Pojezierze Chodzieskie,
  - Mezuregion Dolina Gwdy,
  - Mezuregion Pojezierze Krajeńskie.

Cechą charakterystyczną podprovincji Pobrzeże Południowobałtyckie jest położenie w granicach zasięgu ostatniego zlodowacenia, z czego wynikają dalsze konsekwencje zarówno geomorfologiczne, hydrograficzne i glebowe. Krajobrazy naturalne należą tu do dwóch rodzajów: młodo-glacialnego i dolinnego.

3.2 Demografia

Zgodnie z danymi z Głównego Urzędu Statystycznego Powiat Pilski w 2024 roku zamieszkiwało 129 629 osób, z czego 48,75 % (63 193) stanowili mężczyźni, a 51,25 % (66 436) stanowiły kobiety. Gęstość zaludnienia Powiatu Pilskiego wynosi 102,4 os./km². Wśród czynników składających się na sytuację demograficzną wymienia się przede wszystkim współczynnik przyrostu naturalnego, saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych oraz gęstość zaludnienia. W poniższej tabeli przedstawiono szczegółowe dane:

Tabela 1 Sytuacja demograficzna - stan na 2024 rok

Gmina	Liczba ludności ogółem	Liczba mężczyzn	Liczba kobiet	Saldo migracji wewnętrznych	Saldo migracji zagranicznych	Przyrost naturalny
	[osoba]					
Powiat Pilski	129 629	63 193	66 436	-363	43	-557
Gmina Białosław	4 532	2 240	2 292	18	2	9
Gmina Kaczory	7 496	3 742	3 754	-38	-1	-19
Gmina Łobżenica	8 932	4 532	4 400	1	1	-27
Gmina Miasteczko Krajeńskie	3 028	1 516	1 512	-11	2	-23
Gmina Piła	69 383	33 116	36 267	-220	28	-392
Gmina Szydłowo	9 885	4 975	4 910	120	11	1
Gmina Ujście	7 526	3 755	3 772	-10	-6	-54
Gmina Wyrzysk	12 939	6 375	6 564	-57	b.d.	-47
Gmina Wysoka	5 977	3 002	2 975	-71	5	-34

Źródło: GUS

Tabela 2 Ludność Powiatu Pilskiego w latach 2019 - 2024

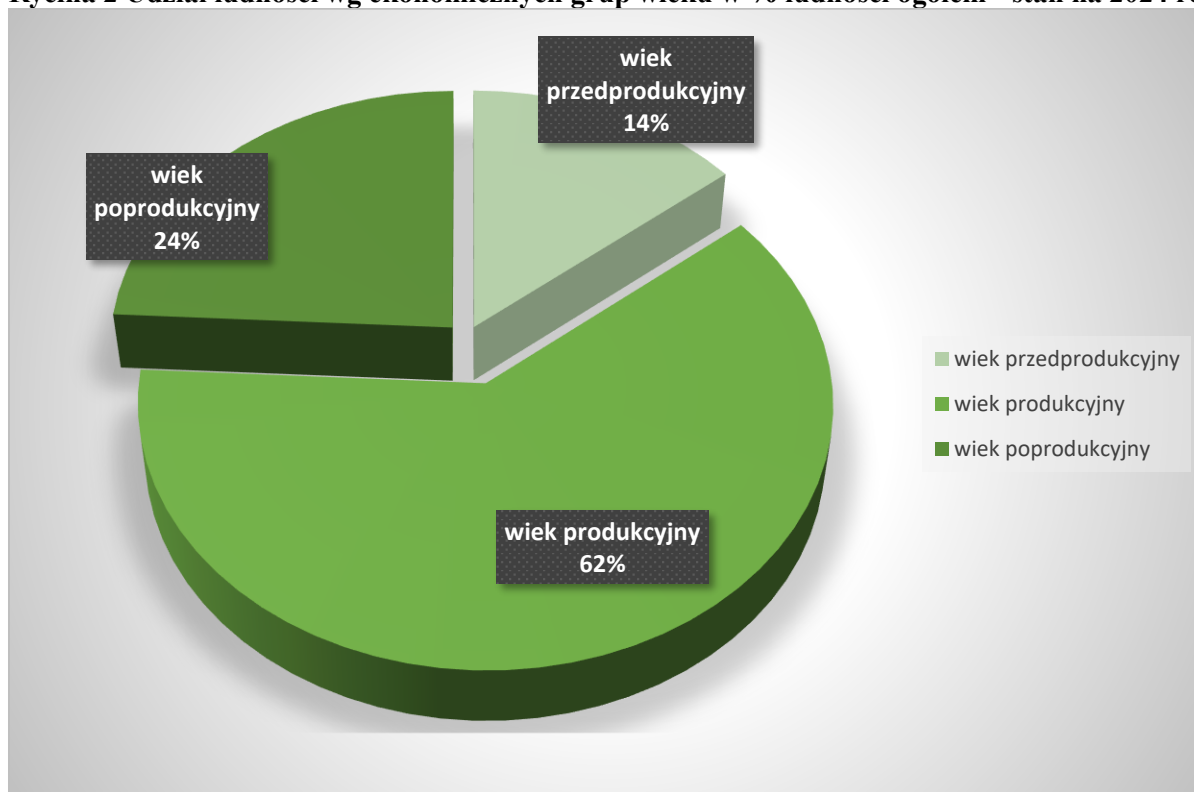
Rok	Ogółem	Mężczyźni		Kobiety	
	[osoba]	[osoba]	[%]	[osoba]	[%]
2019	136 112	66 560	48,90	69 552	51,10
2020	132 936	64 977	48,88	67 959	51,12
2021	131 991	64 384	48,78	67 607	51,22
2022	131 265	64 003	48,76	67 262	51,24
2023	130 525	63 597	48,72	66 928	51,28
2024	129 629	63 193	48,75	66 436	51,25

Źródło: GUS

Zgodnie z danymi w powyższej tabeli można zauważyć, że na przestrzeni ostatnich lat ludność Powiatu Pilskiego systematycznie malała, na co wpływ ma ujemny poziom przyrostu naturalnego. W powiecie wartość salda migracji znajduje się na ujemnym poziomie, co także wpływa na malejącą liczbę ludności powiatu.

Poniższy diagram przedstawia udział ludności powiatu pilskiego wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem. Zaobserwować można, że najwięcej mieszkańców powiatu jest w wieku produkcyjnym, najmniej osób natomiast jest w wieku przedprodukcyjnym. W 2019 roku procent osób w wieku poprodukcyjnym wynosił 20,74, a w 2024 – 24,17. Dane te wskazują na występowanie procesu starzejącego się społeczeństwa, którego utrzymanie się prowadzi do coraz większego obciążenia ekonomicznego grupy w wieku produkcyjnym.

Rycina 2 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem - stan na 2024 rok

Źródło: GUS

3.3 Gospodarka

Na terenie powiatu pilskiego od 2019 roku obserwowany jest wzrost liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON. W roku 2024 na terenie powiatu funkcjonowało 15 049 podmiotów gospodarczych – o 1692 więcej niż w roku 2019. Poniżej przedstawiono szczegółowe informacje o podmiotach gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON.

Tabela 3 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON w latach 2019 - 2024

Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podmioty gospodarcze zarejestrowane w rejestrze REGON	13 357	13 728	14 070	14 439	14 779	15 049
Sektor publiczny ogółem	456	449	440	442	444	440
Spółki handlowe	816	845	895	965	1 024	1 085
Fundacje	44	45	53	55	56	61
Spółdzielnie	63	63	62	62	61	60
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	471	485	502	516	556	564
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	10 394	10 708	10 969	11 239	11 455	11 615

Źródło: GUS stan na 2024 r.

Zdecydowana większość firm działających na terenie powiatu funkcjonuje w sektorze prywatnym. Sektor prywatny to głównie małe jednoosobowe podmioty gospodarcze lub zatrudniające od kilku do kilkunastu osób, oraz tzw. „firmy rodzinne”.

Poniższa tabela przedstawia informacje na temat wielkości bezrobocia na terenie powiatu pilskiego. Ze wskazanych informacji wynika, że w porównaniu do roku 2019 aktualna ilość osób bezrobotnych nieznacznie zmalała.

Tabela 4 Bezrobocie na terenie powiatu pilskiego w latach 2019 - 2024

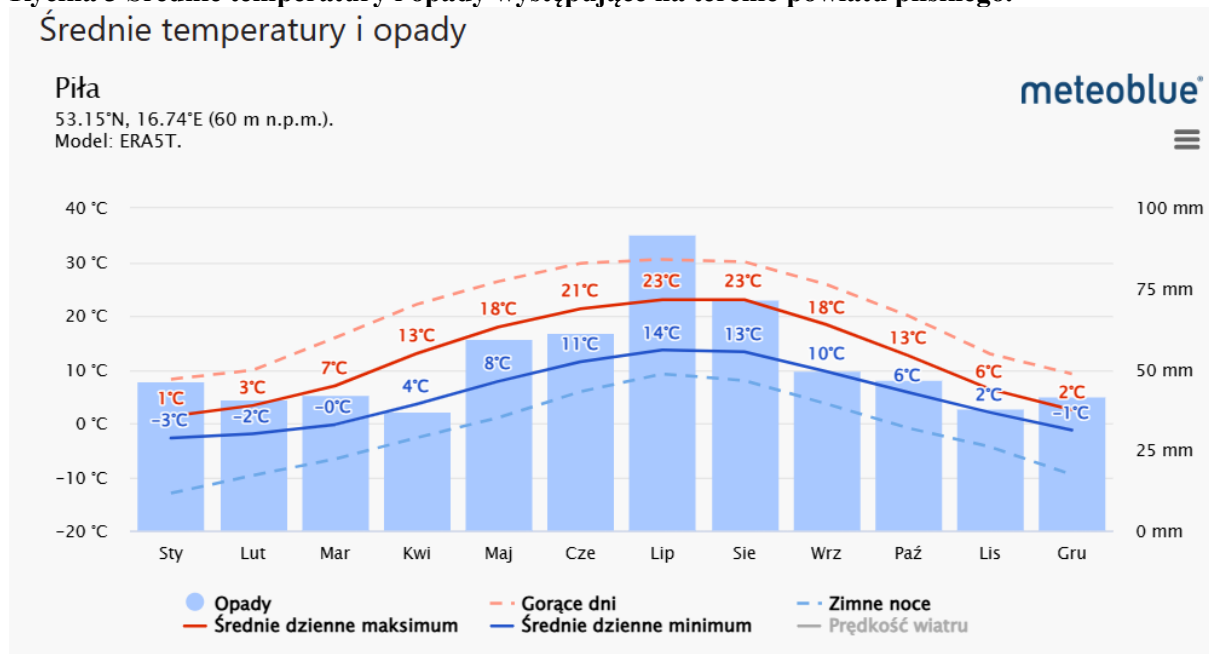
Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Bezrobotni zarejestrowani wg płci						
Ogółem	2 349	2 931	2 372	2 196	2 459	2 333
Kobiety	b.d.	b.d.	1 338	1 223	1 370	1 251
Mężczyźni	b.d.	b.d.	1 034	973	1089	1 082

Źródło: GUS

3.4 Warunki klimatyczne

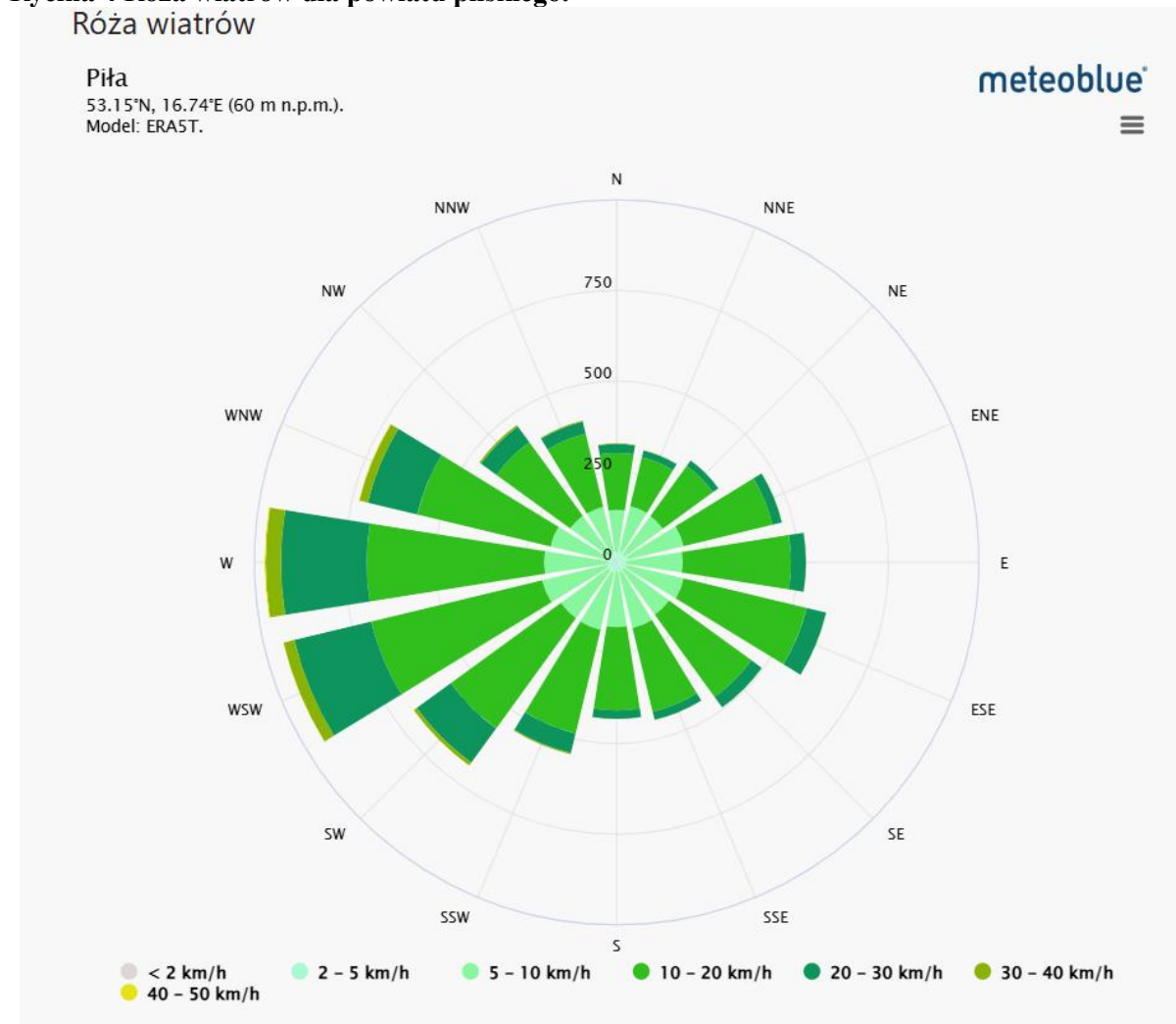
Powiat pilski położony jest w strefie klimatu umiarkowanego, przejściowego kształtowanego przez zmienny w swym zasięgu napływ mas powietrza morskiego i kontynentalnego, przy przewadze wpływów kontynentalnych. Przejściowość ta uwidacznia się głównie zmiennymi stanami pogody, które uwarunkowane są rodzajem napływających mas powietrza. Obszar charakteryzuje się uprzywilejowanymi warunkami termicznymi i niskimi opadami. Maksymalne opady przypadają na miesiące letnie, natomiast minimalne na zimowe. W ciągu roku występuje około 50 dni pogodnych.

Rycina 3 Średnie temperatury i opady występujące na terenie powiatu piłskiego.

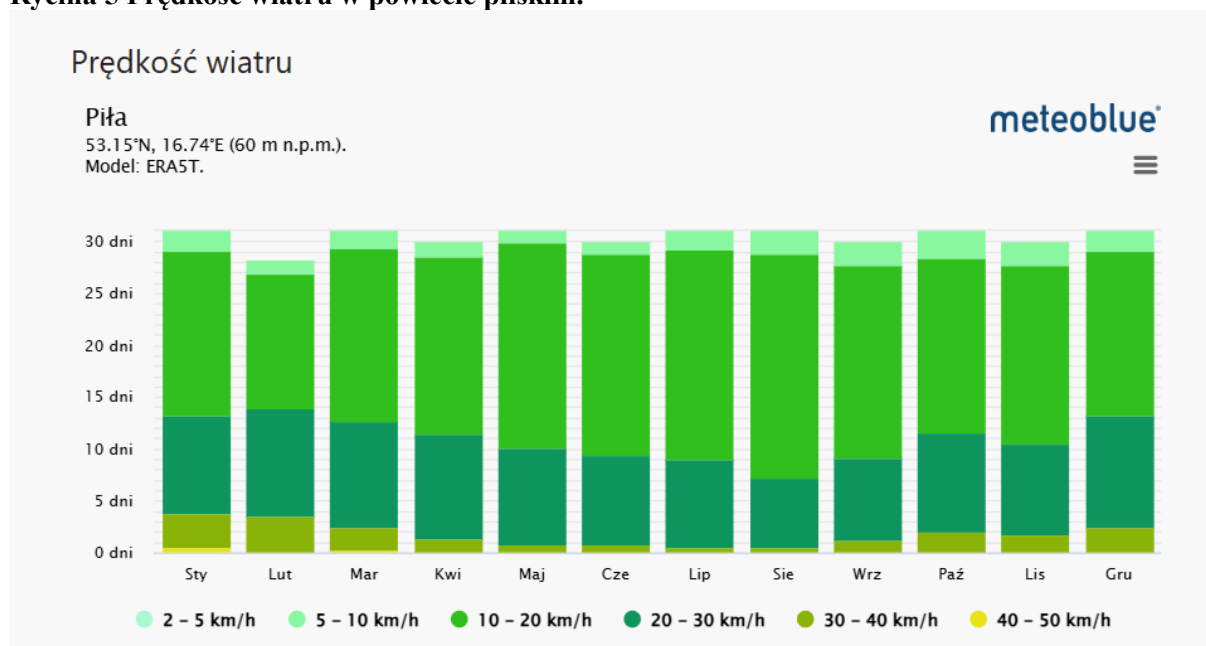
Źródło: <https://www.meteoblue.com/pl>

Rycina 4 Róża wiatrów dla powiatu piłskiego.

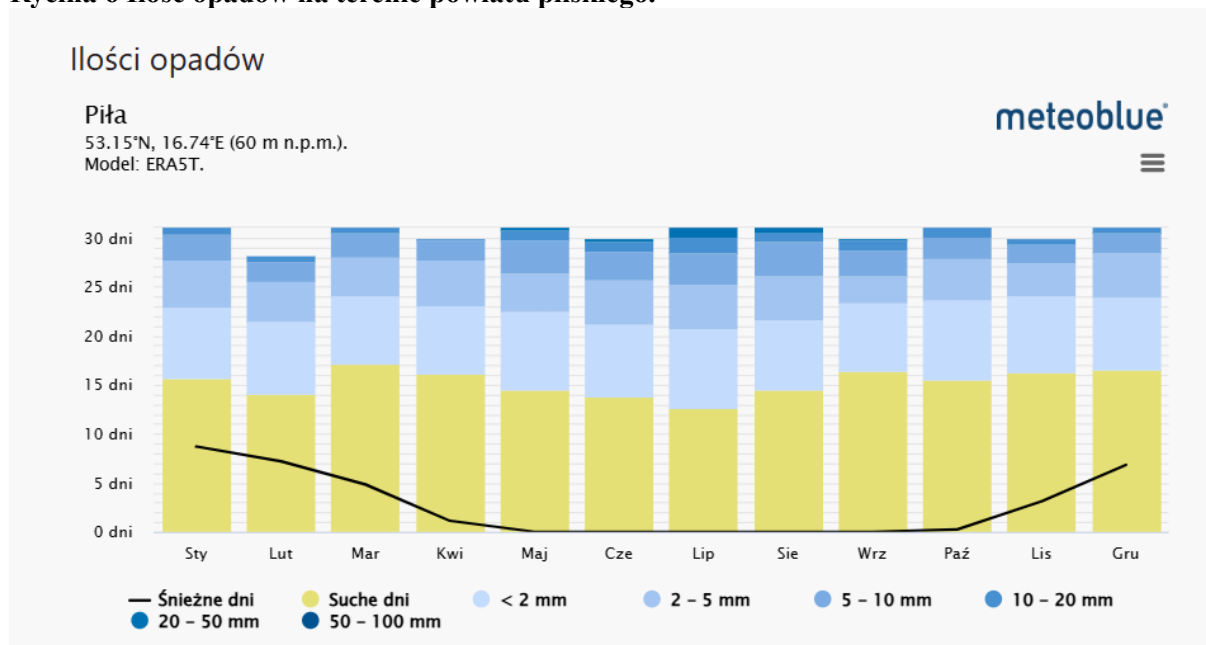
Źródło: <https://www.meteoblue.com/pl> - stan na 2024 rok

Rycina 5 Prędkość wiatru w powiecie piłskim.

Źródło: <https://www.meteoblue.com/pl>

Rycina 6 Ilość opadów na terenie powiatu piłskiego.

Źródło: <https://www.meteoblue.com/pl>

3.5 Uwarunkowania przyrodnicze

3.5.1 Formy ochrony przyrody

Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody.

Według art. 6 formami ochrony przyrody są:

- 1) Parki narodowe,
- 2) Rezerваты przyrody,

- 3) Parki krajobrazowe,
- 4) Obszary chronionego krajobrazu,
- 5) Obszary Natura 2000,
- 6) Pomniki przyrody,
- 7) Stanowiska dokumentacyjne,
- 8) Użytki ekologiczne,
- 9) Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe
- 10) Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Wśród wskazanych form ochrony przyrody, na terenie powiatu pilskiego zlokalizowane są następujące formy ochrony przyrody:

- Obszary Natura 2000
  - Dolina Noteci
  - Dolina Rurzycy
  - Struga Białośliwka
  - Dębowa Góra
  - Ostoja Pilska
  - Dolina Łobżonki
  - Puszcza nad Gwdą
  - Nadnoteckie Łęgi
  - Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego
- Obszary chronionego krajobrazu
  - Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy
  - Dolina Noteci
  - Dolina Łobżonki i Bory Kujańskie
- Rezerваты przyrody
  - Kuźnik
  - Smolary
  - Torfowisko Kaczory
  - Wielkopolska Dolina Rurzycy
  - Zielona Góra
  - Nietoperze w Starym Browarze
- Użytki ekologiczne – 28 szt.
- Pomniki przyrody – 143 szt.

Tabela 5 Powierzchnia obszarów chronionych na terenie powiatu pilskiego.

Wyszczególnienie	Jednostka	2024
Ogółem	ha	53 897,25
Obszary chronionego krajobrazu razem	ha	53 691,01
Użytki ekologiczne	ha	79,85
Zespoły przyrodniczo krajobrazowe	ha	170,93
Rezerваты	ha	426,98

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

3.5.2 Lasy

Powierzchnia lasów na terenie powiatu pilskiego w 2024 roku wynosiła 36 472,01 ha, a powierzchnia wszystkich gruntów leśnych 37 407,10 ha, co pozwala określić lesistość powiatu na poziomie 28,8 %. Strukturę gruntów leśnych na terenie powiatu pilskiego przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 6 Struktura gruntów leśnych i lasów na terenie powiatu pilskiego

Wyszczególnienie	Jednostka	2024
Powierzchnia gruntów leśnych		
Ogółem	ha	37 407,10
Lesistość	%	28,8
Grunty leśne publiczne	ha	35 238,23
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	34 985,23
grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	34 802,40
Grunty leśne prywatne	ha	2 168,61
Powierzchnia lasów		
Ogółem	ha	36 472,01
Lasy publiczne ogółem	ha	34 303,40
Lasy publiczne Skarbu Państwa	ha	34 050,14
Lasy publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	153,06
Lasy publiczne gminne	ha	253,06
Lasy prywatne ogółem	ha	2 168,61

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

4 Zakres realizacji Programu Ochrony Środowiska

Na terenie Powiatu Pilskiego w latach 2021 – 2022 zrealizowano liczne zadania, które zostały wyznaczone do realizacji w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego na lata 2021 – 2025”. Zadania te znacznie przyczyniły się do poprawy stanu środowiska na terenie powiatu. Realizacja działań wyznaczonych w Programie została przedstawiona z podziałem na obszary interwencji, cele, kierunki interwencji i zadania. Stopień realizacji zadań został opisany zgodnie z poniżej przedstawioną legendą

(Z) – zadanie zrealizowane

(C) – zadanie ciągle

(N) – zadanie niezrealizowane

Tabela 7 Stan realizacji zadań w obszarze interwencji Ochrona klimatu i jakości powietrza

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza				
Cel: Spełnienie norm jakości powietrza atmosferyczne go na terenie powiatu				
Kierunek interwencji: Poprawa warunków funkcjonowania wybranych stref powiatu wraz z poprawą bezpieczeństwa ruchu w tych strefach				
1.	Przebudowa i modernizacja dróg powiatowych	Powiat Pilski	W 2021 roku zrealizowano: <ul style="list-style-type: none"> • Wykonanie nakładki bitumicznej na drodze powiatowej nr 1186P na odcinku Niezychowo – Białośliwie, • Wykonanie nakładki bitumicznej na drodze powiatowej nr 1177P na odcinku Zelgniewo – Śmiłowo, • Wykonanie nakładki bitumicznej na drodze powiatowej nr 1179P w m. Równopole , • Wykonanie nakładki bitumicznej na drodze powiatowej nr 1205P na odcinku Dębno – Dziunin , • Wykonanie nakładki bitumicznej na drodze powiatowej nr 1052P na odcinku Walentynowo – Kleszczyna, • Wykonanie nakładki bitumicznej na drodze powiatowej nr 1182P na odcinku Rudna – Mościska, • Wykonanie nakładki bitumicznej na drodze powiatowej nr 1191P na odcinku Dąbki – Żelazno, 	Z

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
			<ul style="list-style-type: none"> • Wykonanie nakładki bitumicznej na drodze powiatowej nr 1162P w miejscowości Węglewo, • Wykonanie nakładki bitumicznej na drodze powiatowej nr 1166P na odcinku Zawada – Stara Łubianka, • Wykonanie nakładki bitumicznej na drodze powiatowej nr 1052P na odcinku Walentynowo – Wiktorówko, • Wykonanie nakładki bitumicznej na drodze powiatowej nr 1159P na odcinku Kotuń – Piła, • Wykonanie nakładki bitumicznej przy drodze powiatowej nr 1205P na odcinku Trzeboń – Liszkowo, • Przebudowa drogi powiatowej nr 1177P w miejscowości Krzewina, • Przebudowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1184P - ul. Św. Walentego w m. Wysoka, • Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1192P na odcinku Wyrzysk Skarbowy – Gleszczonek, • Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1038P - ul. Złotowska w m. Łobżenica. <p>W 2022 roku zrealizowano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wykonanie nakładki bitumicznej na drodze powiatowej nr 1205P na odcinku Trzeboń – most (Lubcza) – Liszkowo, • Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1180P w miejscowości Grabionna, • Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1168P w miejscowości Pluty, • Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1160P w miejscowości Dziembowo, • Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na ulicy Kamiennej w Pile, • Przebudowa ulicy Kamiennej w Pile, • Budowa nowego ciągu drogi powiatowej nr 1177P w miejscowości Śmiłowo . 	

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
Kierunek interwencji: Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie powiatu				
2.	Aktualizacja założeń do planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe z określeniem możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii	Gminy	<p>Gmina Łobzenica w ramach realizacji zadania sporządziła Aktualizacje założeń do planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe z określeniem możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii.</p> <p>Gmina Piła jest członkiem Pilskiego Klastra Energetycznego, którego cele to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawa jakości zasilania, - uzyskanie efektu ekonomicznego, - zapewnienie lokalnego bezpieczeństwa energetycznego, - wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w całkowitej produkcji energii w obrębie Klastra, - współpraca lokalna, regionalna, krajowa, międzynarodowa, - poprawa jakości powietrza atmosferycznego w regionie, - pozyskiwanie i wykorzystywanie dofinansowania z dostępnych środków publicznych, - realizacja Programu Rozwoju Elektromobilności, wydanego przez Ministerstwo Energii, - program budowy stacji ładowania pojazdów elektrycznych, elektrycznej oraz hybrydowej komunikacji, - promowanie wiedzy, technologii i rozwiązań służących osiągnięciu szeroko pojętej niezależności energetycznej w gospodarce, - zwiększenie konkurencyjności i innowacyjności Klastra. 	Z
3.	Montaż instalacji OZE na budynkach publicznych stanowiących własność powiatu oraz zarządzanych przez jednostki podległe powiatowi	Powiat pilski, jednostki podległe powiatowi	Montaż paneli fotowoltaicznych na budynku głównym siedziby Starostwa Powiatowego.	Z
4.	Wdrożenie obecnego programu ochrony powietrza wraz z weryfikacją zakładanych efektów	Powiat Pilski, gminy, podmioty gospodarcze	Gmina Ujście posiada opracowany Plan Gospodarki Niskoemisyjnej zatwierdzony i przyjęty do realizacji Uchwałą Nr IX/75/2015 Rady Miejskiej w Ujściu z dnia 08-12-2015 r. Ostatnia aktualizacja Planu została dokonana na podstawie Uchwały Rady Miejskiej w Ujściu Nr III/24/2018. Gmina w 2021 roku nawiązała porozumienie z WFOŚiGW w Poznaniu w sprawie realizacji i zasad promocji programu Czyste Powietrze. W ramach porozumienia w Urzędzie Miejskim funkcjonuje punkt konsultacyjny. W 2022 roku Gmina przyjęła i przekazała do WFOŚiGW 23 wnioski o dofinansowanie do wymiany kotła.	Z

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
			<p>W latach 2021-2022 WFOŚiGW w Poznaniu podpisał z beneficjentami (osobami fizycznymi) z obszaru Gminy Miasteczko Krajeńskie 20 umów w ramach programu „Czyste Powietrze” na dofinansowanie zadań z zakresu modernizacji energetycznej jednorodzinnych budynków mieszkalnych (wymiana przestarzałych urządzeń grzewczych oraz termomodernizacja). Realizacja zadania obejmuje m.in. likwidację 16 przestarzałych urządzeń grzewczych. Efekt ekologiczny to m.in. ograniczenie emisji CO₂ o 152,9 Mg/rok.</p> <p>Gmina Wyrzysk w dniu 20.05.2021 r. zawarła Porozumienie nr 073.113.2021 z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska w Poznaniu. Na podstawie zawartego porozumienia, Konsultanci wspomagają mieszkańców w procesie składania wniosków o dofinansowanie, ich wypełnianiu, a także przekazują złożone wnioski do WFOŚiGW w Poznaniu. W 2021 roku przekazano 6 wniosków o dofinansowanie z programu priorytetowego „Czyste Powietrze”, a w 2022 r. przekazano 12 wniosków o dofinansowanie z programu priorytetowego „Czyste Powietrze”. W budżecie Gminy Wyrzysk na 2021 r., zabezpieczono kwotę 50 000,00 zł na realizację zadań polegających na udzieleniu dotacji dotyczących wymiany źródeł ciepła na proekologiczne urządzenia grzewcze. W 2021 r. w trakcie trwania naboru złożono 33 wnioski o udzielenie dotacji i podpisano łącznie 12 umów, z czego dwie umowy rozwiązano ze względu na nie spełnienie wymogów określonych w uchwale. Udzielono 9 dotacji celowych. W 2022 r. w trakcie trwania naboru złożono 16 wniosków o udzielenie dotacji i podpisano łącznie 11 umów, z czego jedną umowę rozwiązano ze względu na nie spełnienie wymogów określonych w uchwale. Udzielono dziesięć dotacji celowych.</p> <p>Gmina Szydłowo w latach 2021-2022 zrealizowała zadanie pn. „Wymiana indywidualnych systemów grzewczych”.</p> <p>Gmina Białośliwie zrealizowała wymianę kotła gazowego z bojlerem w budynku Przedszkola w Białośliwiu. Ponadto w 2021 roku do Urzędu Gminy w Białośliwiu wpłynęło 17 wniosków o dofinansowanie w ramach programu „Czyste Powietrze”. Przeprowadzono procedurę weryfikacyjną wniosków i odesłano je do WFOŚiGW w Poznaniu w celu prowadzenia dalszej procedury.</p>	

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
			<p>Od końca 2019 r. do końca 2021 roku 19 beneficjentów programu „Czyste Powietrze” zwróciło się do Urzędu Gminy o pomoc w rozliczeniu zrealizowanej inwestycji i złożeniu wniosku o płatność do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu. W 2022 roku pracownik Urzędu Gminy w Białośliwiu przygotował 9 wniosków o dofinansowanie w ramach programu „Czyste Powietrze”. Przeprowadzono procedurę weryfikacyjną wniosków i odesłano je do WFOŚiGW w Poznaniu w celu prowadzenia dalszej procedury. Przygotowano również 8 wniosków o płatność dla beneficjentów programu „Czyste Powietrze”, którzy zwrócili się do Urzędu Gminy o pomoc w rozliczeniu zrealizowanych inwestycji i złożeniu wniosku o płatność do WFOŚiGW w Poznaniu.</p> <p>Na terenie Gminy Łobżenica co roku kontrolowane są źródła spalania.</p>	
5.	Wdrożenie obecnego programu ochrony powietrza wraz z weryfikacją zakładanych efektów	Powiat Pilski, gminy	Opis realizacji zadania został przedstawiony w zadaniu nr 4	Z
6.	Poprawa efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej, w tym poprzez ich kompleksową termomodernizację	Powiat Pilski, gminy	<p>Gmina Ujście w 2021 r. wykonała ocieplenie budynku przy ul. Sienkiewicza 18a oraz prowadzi punkt konsultacyjny, w zakresie którego udzielane są informacje odnośnie możliwości zdobycia dofinansowań do termomodernizacji w ramach programu „Czyste powietrze” oraz prowadzona jest pomoc w przygotowaniu wniosków i ich przyjmowania. W 2022 r. gmina dokonała termomodernizacji budynku przy ul. Browarskiej 10 oraz przy pod adresem Mirosław 22 oraz wykonała termomodernizację świetlicy wiejskiej w Chrustowie.</p> <p>Gmina Miasteczko Krajeńskie w ramach realizacji zadania wykonała: remont budynku Urzędu Gminy, instalacje nowego pieca c.o. w Przedszkolu w Grabównie oraz wymianę pieca c.o. w Ośrodku Zdrowia w Miasteczku Krajeńskim</p> <p>W Gminie Wyrzysk w 2021 roku wykonano przebudowę świetlicy wiejskiej w Bąkowie wraz z zagospodarowaniem terenu. W 2022 r. Gmina Wyrzysk rozpoczęła zadanie pn. „przebudowa i termomodernizacja budynku Urzędu Miejskiego”.</p> <p>W ramach realizacji zadania Gmina Szydłowo wykonała w latach 2021-2022 termomodernizacje budynków użyteczności publicznej (Stara Łubianka</p>	Z

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
			<p>Świetlica, Przedszkole Szydłowo, Baza Jaraczewo, Stara Łubianka budynek mienia komunalnego, świetlica Zawada, świetlica Krępsko, DDS Róża Wielka, Szkoła w Skrzatuszu).</p> <p>Gmina Białośliwie wykonała zadanie pn. „Termomodernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Krostkowie”. Zadanie obejmowało wykonanie robót termomodernizacyjnych ścian zewnętrznych budynku, zakup materiałów do wykonania prac brukarskich oraz ogrodzenia panelowego.</p> <p>Gmina Łobżenica wykonała realizację robót budowlanych wraz z nadzorem inwentorskim: termomodernizacja budynków Urzędu Miejskiego Gminy Łobżenica, Centrum Profilaktyki i Aktywności Społecznej w Łobżenicy, Przedszkola Publicznego w Łobżenicy i Szkoły Podstawowej w Dźwiersznie Małym.</p> <p>Gmina Piła wykonała termomodernizację budynku Publicznego Przedszkola Nr 2 w Pile.</p>	
7.	<p>Prowadzenie kampanii edukacyjnych mających na celu wskazywanie prawidłowych postaw odnośnie ochrony powietrza, a także środków ostrożności odnośnie negatywnych skutków złej jakości powietrza</p>	<p>Powiat Pilski, gminy, organizacje ekologiczne</p>	<p>Gmina Ujście w ramach realizacji zadania rozdysponowała ulotki i plakaty informacyjne przygotowane przez UMWW w Poznaniu dot. wpływu zanieczyszczeń na zdrowie – „Poradnik antysmogowy”, ponadto pomogła w organizacji Olimpiady Wiedzy Ekologicznej dla szkół podstawowych organizowanej przez Starostwo Powiatowe w Pile. W Gminie Ujście edukacja ekologiczna realizowana jest przede wszystkim poprzez organizowanie różnego rodzaju konkursów przez placówki edukacyjne z terenu gminy.</p> <p>W latach 2021-2022 Gmina Miasteczko Krajeńskie kontynuowała współpracę z WFOŚiGW w Poznaniu w ramach programu priorytetowego „Czyste Powietrze”. Celem rządowego programu „Czyste powietrze” jest ograniczenie emisji szkodliwych substancji do atmosfery, które powstają na skutek ogrzewania domów jednorodzinnych z wykorzystaniem przestarzałych źródeł ciepła oraz niskiej jakości paliwa. Program oferuje dofinansowanie wymiany starych i nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe na nowoczesne źródła ciepła spełniające najwyższe normy, jak i przeprowadzenie towarzyszących temu prac termomodernizacyjnych budynku. W Urzędzie Gminy mieszkańcy mogą uzyskać szczegółowe informacje i pomoc w prawidłowym przygotowywaniu niezbędnych dokumentów oraz złożeniu wniosku o dofinansowanie. Edukacja ekologiczna prowadzona jest również każdego roku</p>	<p>Z</p>

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
			<p>przez placówki szkolno-wychowawcze. Prowadzone są liczne konkursy, zajęcia, akcje czy wycieczki edukacyjne. Przykłady treści nauczania z zakresu ochrony jakości powietrza przedstawiają się następująco: wpływ działalności człowieka na atmosferę na przykładzie smogu; rodzaje smogu oraz mechanizmy jego powstawania; przyczyny i skutki spadku stężenia ozonu w stratosferze ziemskiej; sposoby zapobiegania powiększaniu się „dziury ozonowej”; źródła, rodzaje i skutki zanieczyszczeń powietrza; sposoby postępowania pozwalające chronić powietrze przed zanieczyszczeniami.</p> <p>W okresie od lutego do marca 2021 roku Straż Miejska w Wyrzysku przeprowadziła „Edukację Ekologiczną” w Szkołach Podstawowych na terenie Gminy Wyrzysk, gdzie łącznie wzięło udział 430 uczniów. W okresie od stycznia do grudnia 2022 roku strażnicy Straży Miejskiej w ramach zadań własnych przeprowadzili „Edukację Ekologiczną” w Szkołach Podstawowych na terenie Gminy Wyrzysk, gdzie łącznie wzięło udział 320 uczniów. Edukacja ekologiczna realizowana była również podczas imprez odbywających się na terenie Gminy Wyrzysk tj. w dniu 17 lipca 2022 roku w Dobrzniewie podczas obchodów I Pikniku Ekologicznego, który podsumował realizację projektu pt. "Z Ekologią na Ty" oraz w dniu 18 września 2022 r. na Bulwarach Wyrzyskich podczas imprezy plenerowej „Festyn Krajeński”.</p> <p>Gmina Szydłowo w latach 2021-2022 zorganizowała konkurs – najlepsze rozwiązania w sferze energooszczędności.</p> <p>Edukacja ekologiczna na terenie Gminy Białosłowie prowadzona jest każdego roku przede wszystkim przez placówki szkolno-wychowawcze. Prowadzone są liczne konkursy, zajęcia, akcje czy wycieczki edukacyjne. Przykłady treści nauczania z zakresu ochrony jakości powietrza przedstawiają się następująco: wpływ działalności człowieka na atmosferę na przykładzie smogu; rodzaje smogu oraz mechanizmy jego powstawania; przyczyny i skutki spadku stężenia ozonu w stratosferze ziemskiej; sposoby zapobiegania powiększaniu się „dziury ozonowej”; źródła, rodzaje i skutki zanieczyszczeń powietrza; sposoby postępowania pozwalające chronić powietrze przed zanieczyszczeniami.</p> <p>Gmina Łobżenica prowadziła spotkania i edukowanie społeczeństwa o rządowym programie „Czyste Powietrze” oraz promowanie jego założeń.</p>	

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
			<p>Spotkania te służą przedstawieniu celów programu, zasad dofinansowania, a także wsparciu mieszkańców w procesie ubiegania się o dotacje na wymianę starych pieców i termomodernizację budynków jednorodzinnych.</p> <p>Edukacja ekologiczna prowadzona w Gminie Piła:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Publiczne Przedszkole nr 18 im. Kubusia Puchatka w Pile: zajęcia edukacyjne podczas, których dzieci dowiedziały się o sposobach zabezpieczania kominów odpowiednimi filtrami, o ekologicznych źródłach energii panelach fotowoltaicznych. W trakcie omawiania źródeł zanieczyszczeń środowiska- zachęcane były do wybierania ekologicznych środków transportu- roweru, hulajnogi w celu uniknięcia emisji spalin do środowiska. Realizacja programu „Czyste powietrze wokół nas”, - PP 13: realizacja Projektu „ Czyste powietrze wokół nas” PROJEKT SANEPIDU, - Gmina Piła: kampania informacyjno-promocyjna Projektu „Przebudowa drogi rowerowej z oświetleniem wzdłuż odcinka ul. Przemysłowej w Pile jako element wspierania gospodarki niskoemisyjnej na terenie Pilskiego OSI, - Gmina Piła: działania informacyjno - promocyjne dot. transportu publicznego w Pile Projektu „Rozwój miejskiego zbiorowego transportu niskoemisyjnego wraz z systemem zarządzania komunikacją miejską w Pile”, - Gmina Piła: kampania informacyjno promocyjna Projektu Poprawa mobilności miejskiej w Pile w przebiegu obwodnicy śródmiejskiej – ul. Okólna, - Publiczne Przedszkole nr 11 w Pile: realizacja programu edukacji antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”- zwiększono świadomość nt. skutków palenia papierosów oraz rozwijano umiejętność radzenia sobie w sytuacjach gdy dzieci są narażone na bierne palenie. <p>W ramach realizacji zadania w powiecie pilskim utworzono „Zielona pracownia” w Zespole Szkół Budowlanych w Pile: wyposażenie pracowni (ławki, krzesła, wyposażenie laboratoryjne, dygestoria, szafy/gabloty, biurko nauczycielskie), sprzęt audio video, komputerowy, oprogramowanie fotograficzne, elektroniczne, pomoce dydaktyczne związane bezpośrednio z edukacją ekologiczną. Ponadto w Zespole Szkół przy Teatralnej zorganizowano</p>	

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
			zajęcia edukacyjne w ramach prowadzonych zajęć przedmiotowych oraz w ramach działalności Szkolnego Klubu Ekologicznego	
8.	Promocja odnawialnych źródeł energii (m.in. farm fotowoltaicznych, małych elektrowni wodnych, instalacji solarnych i innych)	Powiat Pilski, gminy	<p>Gmina Ujście w 2021 r. realizowała zadanie poprzez budowę oświetlenia w Nowej Wsi Ujskiej, rozbudowę oświetlenia w Ługach Ujskich, opracowanie projektu przebudowy oświetlenia na Osiedlu Górnym w Ujściu, rozbudową oświetlenia os. Słoneczne w Jabłonowie, budową oświetlenia przy ul. Pilskie w Ujściu, modernizacją i rozbudową oświetlenia drogowego w Mirosławiu, budową oświetlenia ścieżki rowerowej przy ul. Wybudowanie w Kruszewie, zapłatę za projekt ośw. Ścieżki rowerowej przy ul. Wybudowanie w Kruszewie, budowę oświetlenia drogowego przy ul. Starowiejskiej w Kruszewie, budowę oświetlenia w Chrustowie, budowę sieci elektroenergetycznej ul. Staszica w Ujściu, modernizację i rozbudowę oświetlenia drogowego w Ujściu oraz modernizację oświetlenia przy UDK w Ujściu. W 2022 roku Gmina wykonała zadania: budowa oświetlenia drogowego w Kruszewie, modernizacja oświetlenia w Kruszewie, modernizacja oświetlenia boiska Orlik i Orlik NWU, budowa oświetlenia drogowego w Chrustowie, modernizacja oświetlenia w Jabłonowie, modernizacja i rozbudowa oświetlenia drogowego w Mirosławiu, rozbudowa oświetlenia drogowego i modernizacja oświetlenia w Nowej Wsi Ujskiej, modernizacja oświetlenia w Ługach, modernizacja i rozbudowa oświetlenia w Ujściu oraz rozbudowa oświetlenia drogowego w Byszkach.</p> <p>W latach 2021-2022 (III oraz IV nabór) w ramach Programu Priorytetowego „Mój Prąd” Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie udzielił pomocy finansowej (dotacji) beneficjentom z obszaru Gminy Miasteczko Krajeńskie na realizację zadań z zakresu budowy przydomowych (prosumenckich) instalacji fotowoltaicznych. Wsparcia udzielono łącznie dla 10 mikroinstalacji fotowoltaicznych o łącznej mocy 47,725 kW. Ponadto w Gminie Miasteczko Krajeńskie wykonano zadanie dotyczące utrzymania i konserwacji urządzeń oświetlenia drogowego, zakupu usług pozostałych i usług remontowych w ramach konserwacji i budowy energooszczędnego oświetlenia ulicznego.</p> <p>Gmina Wyrzysk podczas realizacji zadania w latach 2021--2022 „Przebudowa świetlicy wiejskiej w Bąkowie” zainstalowała na jej dachu panele fotowoltaiczne. Ponadto w ramach inwestycji „Młotkówko-oświetlenie wsi” zamontowano jedną lampę oświetleniową solarną.</p>	Z

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
			<p>Gmina Szydłowo w latach 2021-2022 była w trakcie przygotowania do podpisania umowy na wymianę oświetlenia ulicznego (istniejących opraw sodowych) na oprawy LED dla całego obszaru na terenie gminy.</p> <p>W latach 2021-2022 w ramach Programu Priorytetowego „Mój Prąd” Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie udzielił pomocy finansowej (dotacji) beneficjentom z obszaru Gminy Białośliwie na realizację zadań z zakresu budowy przydomowych (prosumenckich) instalacji fotowoltaicznych. Wsparcia udzielono łącznie dla 39 instalacji fotowoltaicznych o łącznej mocy 236,035 kW.</p>	
Kierunek interwencji: Działania sprzyjające ograniczeniu emisji na terenie powiatu				
9.	Budowa ścieżek rowerowych przy drogach powiatowych	Powiat Pilski	Brak realizacji zadania.	N
10.	Rozbudowa sieci gazowej oraz podłączenie nowych obiektów	Zarządzający siecią gazową	Opis realizacji zadania został przedstawiony w zadaniu nr 16.	Z
11.	Prowadzenie działań kontrolnych w zakresie zakazu spalania odpadów w indywidualnych systemach grzewczych jako elementu zmian w świadomości społeczeństwa oraz środków prewencyjny	Gminy, Straż Miejska	<p>Gmina Ujście przygotowała bazę do inwentaryzacji indywidualnych źródeł ogrzewania budynków na terenie gminy, a w przypadkach zgłoszeń dotyczących nielegalnego i szkodliwego dla środowiska i ludzi spalania odpadów przeprowadzone były kontrole jakości paliwa oraz rodzajów źródła ogrzewania.</p> <p>Na terenie Gminy Łobżenica w 2021 roku przeprowadzono ok. 140 kontroli systemów grzewczych, a w 2022 roku przeprowadzono ok. 100 kontroli. Podczas kontroli pouczone o zakazie spalania odpadów.</p>	Z
12.	Rozbudowa zielonej infrastruktury	Gminy	<p>W 2022 r. w ramach funduszu sołeckiego Wolsko, Gmina Miasteczko Krajeńskie, przeznaczono kwotę 3 898,46 zł na zagospodarowanie terenu wokół „Świetlicy pod Chmurką” (zakupiono ławki, założono polbruk, a także zakupiono impregnat i pomalowano altanę).</p> <p>Gmina Szydłowo wykonała zadania: projekt budowy ścieżki pieszo-rowerowej na odcinku Szydłowo-Skrzatusz-Piła, rozwój rowerowej infrastruktury komunikacyjnej w Gminie Szydłowo (ścieżka Kotuń-Piła) oraz projekt ogrodu różanego w miejscowości Róża Wielka realizowany w ramach projektu „Zielono i pachnąco – wspólnie tworzymy różany ogród we wsi Róża Wielka”.</p>	Z

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Piłskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
			<p>Gmina Białosłiwie wykonała projekt pn. „Zagospodarowanie terenu Doliny Grabowej w Pobórcie Wielkiej”. Zrealizowano: wieloletnią łąkę kwietną, domki dla owadów, budki lęgowe dla ptaków, ścieżkę edukacyjną z tabliczkami edukacyjnymi, „zielony plac zabaw”. Ponadto wykonano zadanie pn. „Rewitalizacja Parku Dworskiego Raczyńskich”. Zakupiono sadzonki roślin, które zostały posadzone przez mieszkańców sołectwa w Parku Dworskim Raczyńskich w Białosłiwie.</p> <p>Gmina Kaczory wykonała ścieżkę rowerową Kaczory – Rzadkowo, etap I – 700,8 m.</p> <p>Gmina Piła w 2021 roku wykonała:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nasadzenia drzew miododajnych na terenach zieleni przyległych do pasa drogowego – ul. K. Wielkiego; - nasadzenia różnych gatunków drzew liściastych na terenach gminnych, w pasach drogowych dróg gminnych i powiatowych - ul. Młodych, ul. Ceglanej, ul. Sniadeckich, ul. Królowej Jadwigi, ul. Miłej, ul. Salezjańskiej, ul. Nowowiejskiego, ul. Ludwisarskiej, ul. K. Wielkiego, alei Niepodległości, alei Wyzwolenia, ul. Kapucyńskiej, - nasadzenia krzewów liściastych w formie żywopłotu w pasie drogowym - ul. Staromiejska, - nasadzenia krzewów róż oraz bylin (lawenda) - plac Zwycięstwa (na odcinku od fontanny do ul. Kilińskiego). <p>W 2022 roku wykonano:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nasadzenia drzew miododajnych na terenach zieleni przyległych do pasa drogowego – ul. Żurawia; - nasadzenia różnych gatunków drzew liściastych na terenach gminnych, w pasach drogowych dróg gminnych - ul. Hutnicza, ul. Makuszyńskiego, aleja Wyzwolenia, ul. Żeromskiego; - nasadzenia zieleni wzdłuż pasażu handlowego alei Piastów; - nasadzenia zieleni w donicach wzdłuż ul. 11 listopada; - ogród sensoryczny przy placu zabaw przy ul. Rodakowskiego; - nasadzenia zieleni na pasie drogowym alei Jana Pawła II; - nasadzenia zieleni w pasie rozdziału alei Piastów – etap I; - nasadzenia zieleni wzdłuż ul. Wysokiej; 	

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
			- nasadzenia zieleni na deptaku Olędzkiego.	
13.	Szczegółowa analiza zakładów pod kątem wydawania pozwoleń zintegrowanych	Starosta Pilski, Marszałek Województwa	Zgodnie z art. 216 ustawy POŚ organ właściwy do wydawania pozwolenia dokonuje analizy pozwolenia zintegrowanego co najmniej raz na 5 lat.	C
14.	Szczegółowa analiza zakładów pod kątem wydania pozwoleń na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza	Powiat Pilski	Analiza wyników pomiarów okresowych emisji zanieczyszczeń do powietrza.	Z
Kierunek interwencji: Prowadzenie kontroli emisji punktowej na terenie powiatu				
15.	Kontrola funkcjonowania Przedsiębiorstw posiadających pozwolenie Starosty na wprowadzanie pyłów lub gazów do powietrza	Starosta Pilski, WIOŚ	<p>W 2021 roku WIOŚ przeprowadził 8 kontroli przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji gazów i pyłów do powietrza – 1 kontrola planowana, 7 kontroli pozaplanowych, w tym 2 kontrole na wniosek i 3 kontrole interwencyjne. Podczas 4 kontroli wykazano naruszenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Przekroczenia wielkości dopuszczalnych standardów ustalonych dla źródeł emisji, - Niewykonanie wszystkich wymaganych pomiarów, - Brak wymaganego pozwolenia na emisję gazów i pyłów do powietrza z wszystkich źródeł emisji, - Uciążliwości wynikające z emisji niezorganizowanej, - Brak wykazów zawierający informacje i dane, wykorzystywane do ustalenia opłat oraz wysokości tych opłat za korzystanie ze środowiska. <p>W ramach wykrytych naruszeń podjęto działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Administracyjna kara pieniężna, - Wniosek do sądu o ukaranie, - Grzywny w drodze mandatu karnego, - Pouczenia, - Zarządzenia pokontrolne <p>W 2022 roku WIOŚ nie przeprowadził kontroli we wskazanym zakresie.</p>	C
Zadania monitorowane				
16.	Rozbudowa sieci gazowej oraz podłączenie nowych obiektów	Zarządzający siecią gazową	W latach 2021-2022 długości czynnej sieci gazowej na terenie Gminy Miasteczko Krajeńskie zwiększyła się o 0,354 km (z 25,371 km do 25,725 km), liczba czynnych przyłączy gazowych o 13 szt. (z 459 szt. do 472 szt.), natomiast zużycie gazu ziemnego przez gospodarstwa domowe zwiększyło się o 839,3 MWh (z 2 315,3 MWh do 3 154,6 MWh).	Z

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
			W latach 2021-2022 długość czynnej sieci gazowej na terenie Gminy Białosłowie zwiększyła się o 1,682 km (z 33,757 km do 35,439 km), liczba czynnych przyłączy gazowych o 34 szt. (z 514 szt. do 548 szt.), natomiast zużycie gazu ziemnego przez gospodarstwa domowe zwiększyło się o 1 488,4 MWh (z 3 103,7 MWh do 4 592,1 MWh).	
17.	Prowadzenie działań kontrolnych w zakresie zakazu spalania odpadów w indywidualnych systemach grzewczych jako elementu zmian w świadomości społeczeństwa oraz środków prewencyjny	Gminy, Straż Miejska	Opis realizacji zadania został przedstawiony w zadaniu nr 11	Z
18.	Rozbudowa zielonej infrastruktury	Gminy	Opis realizacji zadania został przedstawiony w zadaniu nr 12	Z
19.	Aktualizacja założeń do planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe z określeniem możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii	Gminy	Opis realizacji zadania został przedstawiony w zadaniu nr 2	Z
20.	Wdrożenie obecnego programu ochrony powietrza wraz z weryfikacją zakładanych efektów	Gminy, WIOŚ, podmioty gospodarcze	Opis realizacji zadania został przedstawiony w zadaniu nr 4	Z

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankietyzacji

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Tabela 8 Nakłady finansowe i źródła finansowania w ramach realizacji zadań z obszaru interwencji Ochrona klimatu i jakości powietrza

Lp.	Nazwa zadania	Nakłady finansowe [zł]		Źródło finansowania
		2021	2022	
Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza				
Cel: Spełnienie norm jakości powietrza atmosferyczne go na terenie powiatu				
Kierunek interwencji: Poprawa warunków funkcjonowania wybranych stref powiatu wraz z poprawą bezpieczeństwa ruchu w tych strefach				
1.	Przebudowa i modernizacja dróg powiatowych	3 319 752,46	8 192 032,51	Środki własne Gmina Szydłowo Miasto i Gmina Kaczory Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
Kierunek interwencji: Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie powiatu				
2.	Aktualizacja założeń do planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe z określeniem możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii	0,00	226 981,72	WFOŚiGW
3.	Montaż instalacji OZE na budynkach publicznych stanowiących własność powiatu oraz zarządzanych przez jednostki podległe powiatowi	-	-	Zadanie jest częścią inwestycji finansowanej z pożyczki JESSICA 2
4.	Wdrożenie obecnego programu ochrony powietrza wraz z weryfikacją zakładanych efektów	163 265,81	117 803,43	Budżet Gminy Wyrzysk, WFOŚiGW, środki własne mieszkańców Szydłowo, Budżet Gminy Szydłowo
5.	Wdrożenie obecnego programu ochrony powietrza wraz z weryfikacją zakładanych efektów	-	-	-
6.	Poprawa efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej, w tym poprzez ich kompleksową termomodernizację	3 598 804,91	1 915 293,13	Środki Gminy Miasteczko Krajeński, Gminy Ujście, Gminy Wyrzysk, środki Woj. Wielkopolskiego (Program "Wielkopolska Ochrona Wsi"), budżet Gminy Białośliwie oraz funduszu sołeckiego, dofinansowanie z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020, środki programu JESSICA 2 w

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Nakłady finansowe [zł]		Źródło finansowania
		2021	2022	
				ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020
7.	Prowadzenie kampanii edukacyjnych mających na celu wskazywanie prawidłowych postaw odnośnie ochrony powietrza, a także środków ostrożności odnośnie negatywnych skutków złej jakości powietrza	380 208,00	474 986,45	Budżet Gminy Szydłowo, środki WFOŚiGW w Poznaniu
8.	Promocja odnawialnych źródeł energii (m.in. farm fotowoltaicznych, małych elektrowni wodnych, instalacji solarnych i innych)	517 194,49	1 081 795,44	NFOŚiGW, Środki Gminy Miasteczko Krajeńskie, Budżet Gminy Szydłowo,
Kierunek interwencji: Działania sprzyjające ograniczeniu emisji na terenie powiatu				
9.	Budowa ścieżek rowerowych przy drogach powiatowych	0	0	-
10.	Rozbudowa sieci gazowej oraz podłączenie nowych obiektów	-	-	-
11.	Prowadzenie działań kontrolnych w zakresie zakazu spalania odpadów w indywidualnych systemach grzewczych jako elementu zmian w świadomości społeczeństwa oraz środków prewencyjny	0,00	0,00	-
12.	Rozbudowa zielonej infrastruktury	662 083,89	889 799,32	Budżet Gminy Szydłowo, Fundacja BGK, Środki Woj. Wielkopolskiego (Program pn. „Błękitno-zielone inicjatywy dla Wielkopolski”), budżet gminy Białośliwie oraz funduszu sołeckiego, środki unijne, dotacja na sadzonki miododajne, środki własne Gminy Piła
13.	Szczegółowa analiza zakładów pod kątem wydawania pozwoleń zintegrowanych	b.d.	b.d.	W ramach wynagrodzenia pracowników – zadanie zlecone z administracji rządowej
14.	Szczegółowa analiza zakładów pod kątem wydania pozwoleń na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza	-	-	-

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Nakłady finansowe [zł]		Źródło finansowania
		2021	2022	
Kierunek interwencji: Prowadzenie kontroli emisji punktowej na terenie powiatu				
15.	Kontrola funkcjonowania Przedsiębiorstw posiadających pozwolenie Starosty na wprowadzanie pyłów lub gazów do powietrza	ND	ND	ND
Zadania monitorowane				
16.	Rozbudowa sieci gazowej oraz podłączenie nowych obiektów	b.d.	b.d.	-
17.	Prowadzenie działań kontrolnych w zakresie zakazu spalania odpadów w indywidualnych systemach grzewczych jako elementu zmian w świadomości społeczeństwa oraz środek prewencyjny	-	-	-
18.	Rozbudowa zielonej infrastruktury	-	-	-
19.	Aktualizacja założeń do planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe z określeniem możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii	-	-	-
20.	Wdrożenie obecnego programu ochrony powietrza wraz z weryfikacją zakładanych efektów	b.d.	b.d.	b.d.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankietyzacji

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Tabela 9 Stan realizacji zadań w obszarach interwencji Zagrożenia hałasem i Pola elektromagnetyczne

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem				
Cel: Ograniczenie uciążliwości akustycznej dla mieszkańców powiatu				
Kierunek interwencji: Podniesienie komfortu życia mieszkańców powiatu poprzez eliminację zagrożeń hałasem				
1.	Kontrola emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej	WIOŚ	W latach 2021-2022 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu przeprowadził na terenie Gminy Miasteczko Krajeńskie 2 kontrole podmiotów w zakresie emisji hałasu do środowiska (kontrole nie wykazały naruszeń).	C
2.	Bieżący monitoring poziomów hałasu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	WIOŚ	W latach 2021-2022 WIOŚ nie prowadził kontroli we wskazanym zakresie.	C
3.	Szczegółowa analiza zakładów pod kątem wydawania decyzji określającej dopuszczalny poziom hałasu	Starosta Pilski	Bieżąca realizacja zadania w miarę potrzeb.	Z
4.	Kontrola przestrzegania przez zakłady przemysłowe poziomów hałasu określonych w decyzjach administracyjnych	Starosta Pilski, WIOŚ	W 2021 roku WIOŚ przeprowadził 4 kontrole przestrzegania przez zakłady przemysłowe poziomów hałasu określonych w decyzjach administracyjnych. W jednym przypadku przekroczenie wartości dopuszczalnych poziomu hałasu w środowisku w porze nocy określonych w decyzji Starosty Pilskiego. Druga kontrola nie wykazała naruszeń. W świetle wymienionych naruszeń WIOŚ przeprowadził działania administracyjne wynikające z posiadanych kompetencji. W dwóch pozostałych przypadkach nie stwierdzono naruszeń emisji poziomu hałasu z instalacji określonych w pozwoleniu zintegrowanym wydanym przez Starostę Pilskiego. W 2022 roku przeprowadzono 2 kontrole, a ich wyniki nie wykazały naruszeń.	C
5.	Edukacja ekologiczna w zakresie zapobiegania nadmiernej emisji hałasu w powiecie	Powiat Pilski, gminy	W okresie od lutego do marca 2021 roku Straż Miejska w Wyrzysku przeprowadziła „Edukację Ekologiczną” w Szkołach Podstawowych na terenie Gminy Wyrzysk, gdzie łącznie wzięło udział 430 uczniów. W okresie od stycznia do grudnia 2022 roku strażnicy Straży Miejskiej w ramach zadań własnych przeprowadzili „Edukację Ekologiczną” w Szkołach Podstawowych na terenie Gminy Wyrzysk, gdzie łącznie wzięło udział 320 uczniów. Edukacja ekologiczna realizowana była również podczas imprez odbywających się na terenie Gminy Wyrzysk tj. w dniu 17 lipca 2022 roku w Dobrzymiewie podczas obchodów I Pikniku Ekologicznego który	Z

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
			<p>podsumował realizację projektu pt. "Z Ekologią na Ty" oraz w dniu 18 września 2022 r. na Bulwarach Wyrzyskich podczas imprezy plenerowej „Festyn Krajeński”.</p> <p>Zadania z zakresu edukacji ekologicznej przeprowadzone w Gminie Piła:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Publiczne Przedszkole nr 18 im. Kubusia Puchatka w Pile: zajęcia ekologiczne zachęcające dzieci do dbania o ciszę w lesie i w parku aby nie płoszyć zwierząt, - Publiczne Przedszkole nr 3 w Pile: zajęcia edukacyjne dotyczące szkodliwości hałasu i promowania alternatywnych rodzajów transportu, - Publiczne Przedszkole nr 14 w Pile: edukacja zdrowotna dzieci poprzez realizację projektów i tematy kompleksowe np. „Jakie są źródła hałasu?”, przedstawienie w holu przedszkola plakatów na temat zagrożeń związanych z hałasem; - obchodzenie 22 kwietnia „Dnia świadomości zagrożenia hałasem”: przemarsz ulicami wokół przedszkola, prezentacja multimedialna, - Szkoła Podstawowa nr 11 Piła: kampania „Ciszej w moim powiecie” Uczniowie klas 7 SP w ramach zajęć biologicznych planowali i realizowali mini-kampanię społeczną na temat szkodliwości hałasu. Przygotowali plakaty, ulotki, które informowały o negatywnym wpływie hałasu na zdrowie psychiczne i fizyczne, zwłaszcza na układ nerwowy i słuch. Następnie prezentowali swoje materiały w szkole lub lokalnych instytucjach, zachęcając społeczność do podejmowania działań na rzecz ciszy, - Publiczne Przedszkole nr 11 w Pile: podnoszono świadomość dzieci nt szkodliwego wpływu hałasu na zdrowie i na środowisko Wdrażano dzieci do mówienia umiarkowanym głosem, ustalono stałe godziny odpoczynku dla dzieci młodszych oraz relaksację dla dzieci starszych; czytano bajki terapeutyczne oraz prowadzono zabawy wyciszające grupę. Promowano postawy proekologiczne uwzględnione w planie rocznym. 	
Zadania monitorowane				
6.	Kontrola emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej	WIOŚ	Opis realizacji zadania został przedstawiony w zadaniu nr 1	C
7.	Kontrola emisji hałasu komunikacyjnego	WIOŚ	W latach 2021-2022 WIOŚ nie prowadził kontroli we wskazanym zakresie.	C

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
Obszar interwencji: Pola elektromagnetyczne				
Cel: Kontrola niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego do środowiska na terenie powiatu				
Kierunek interwencji: Podniesienie komfortu życia mieszkańców powiatu poprzez eliminację zagrożeń promieniowaniem elektromagnetycznym				
8.	Szczegółowa analiza zakładów pod kątem przyjmowania zgłoszeń instalacji mogącej negatywnie oddziaływać na środowisko z uwagi na wytwarzanie pól elektromagnetycznych	Starosta Pilski	Analiza przedkładanych sprawozdań z pomiarów pól elektromagnetycznych	Z
9.	Ochrona mieszkańców powiatu przed promieniowaniem elektromagnetycznym przez weryfikację składanych zgłoszeń instalacji wytwarzających promieniowanie elektromagnetyczne	WIOŚ	W latach 2021-2022 WIOŚ nie prowadził kontroli we wskazanym zakresie.	C
Zadanie monitorowane				
10.	Uwzględnienie zapisów dotyczących ochrony przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym w planach zagospodarowania przestrzennego Gminy	Gminy	<p>W Uchwale nr XXXII/223/2022 Rady Miejskiej w Ujściu z dnia 12 lipca 2022 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na terenie wsi Jabłonowo, gmina Ujście określono położenie istniejącej napowietrznej infrastruktury elektroenergetycznej średniego napięcia, jednocześnie wprowadzono zapisy dotyczące ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym przez zakaz lokalizacji obiektów budowlanych emitujących pola elektromagnetyczne przekraczające poziomy dopuszczalne na terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, określonych w przepisach odrębnych. W Uchwale nr XXXVI/241/2022 Rady Miejskiej w Ujściu z dnia 24 listopada 2022 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na terenie wsi Byszki, Gmina Ujście uwzględniono położenie istniejącej napowietrznej sieci elektromagnetycznej średniego napięcia 15 kV z pasem technologicznym.</p> <p>W latach 2021-2022 Rada Gminy Białośliwie podjęła następujące uchwały przyjmujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (MPZP):</p> <ul style="list-style-type: none"> - UCHWAŁA NR XXXI.196.2021 z dnia 15 grudnia 2021 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych we wsiach Białośliwie i Dworzakowo, 	Z

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
			<ul style="list-style-type: none"> - UCHWAŁA NR XXXI.197.2021 z dnia 15 grudnia 2021 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego we wsi Pobórka Wielka, - UCHWAŁA NR XLV.271.2022 z dnia 26 października 2022 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego we wsi Białośliwie. <p>Uchwalone MPZP w zakresie ochrony przed PEM ustalają zakaz lokalizacji budynków mieszkalnych i innych przeznaczonych na stały pobyt ludzi na obszarach pasów technicznych napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia 15 kV</p>	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankietyzacji

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Tabela 10 Nakłady finansowe i źródła finansowania w ramach realizacji zadań z obszarach interwencji Zagrożenia hałasem i Pola elektromagnetyczne

Lp.	Nazwa zadania	Nakłady finansowe [zł]		Źródło finansowania
		2021	2022	
Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem				
Cel: Ograniczenie uciążliwości akustycznej dla mieszkańców powiatu				
Kierunek interwencji: Podniesienie komfortu życia mieszkańców powiatu poprzez eliminację zagrożeń hałasem				
1.	Kontrola emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej	ND	ND	ND
2.	Bieżący monitoring poziomów hałasu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	ND	ND	ND
3.	Szczegółowa analiza zakładów pod kątem wydawania decyzji określającej dopuszczalny poziom hałas	-	-	-
4.	Kontrola przestrzegania przez zakłady przemysłowe poziomów hałasu określonych w decyzjach administracyjnych	ND	ND	ND
5.	Edukacja ekologiczna w zakresie zapobiegania nadmiernej emisji hałasu w powiecie	-	-	-
Zadania monitorowane				
6.	Kontrola emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej	ND	ND	ND
7.	Kontrola emisji hałasu komunikacyjnego	ND	ND	ND
Obszar interwencji: Pola elektromagnetyczne				
Cel: Kontrola niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego do środowiska na terenie powiatu				
Kierunek interwencji: Podniesienie komfortu życia mieszkańców powiatu poprzez eliminację zagrożeń promieniowaniem elektromagnetycznym				
8.	Szczegółowa analiza zakładów pod kątem przyjmowania zgłoszeń instalacji mogącej negatywnie oddziaływać na środowisko z uwagi na wytwarzanie pól elektromagnetycznych	-	-	-
9.	Ochrona mieszkańców powiatu przed promieniowaniem elektromagnetycznym przez weryfikację składanych zgłoszeń instalacji wytwarzających promieniowanie elektromagnetyczne	ND	ND	ND
Zadanie monitorowane				
10.	Uwzględnienie zapisów dotyczących ochrony przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym w planach zagospodarowania przestrzennego Gminy	-	35 000,00	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankietyzacji

Tabela 11 Stan realizacji zadań w obszarach interwencji Gospodarowanie wodami i Gospodarka wodno-ściekowa

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami				
Cel: Zrównoważone gospodarowanie wodami powierzchniowymi i podziemnymi umożliwiające zaspokojenie potrzeb wodnych powiatu przy utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód				
Kierunek interwencji: Zapobieganie zanieczyszczeniu słodkich wód powierzchniowych i podziemnych, ze szczególnym naciskiem na zapobieganie u źródła				
1.	Prowadzenie stałego monitoringu wód	GIOŚ	Aktualna kompleksowa ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) na terenie kraju wykonana została przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska na podstawie badań monitoringowych przeprowadzonych w latach 2016-2021. Stan jednolitej części wód ocenia się poprzez porównanie wyników klasyfikacji stanu ekologicznego i stanu chemicznego. Jednolita część wód może być oceniona jako będąca w „dobrym stanie”, jeśli jednocześnie jej stan ekologiczny jest sklasyfikowany przynajmniej jako „dobry”, a stan chemiczny sklasyfikowany jest jako „dobry”. W pozostałych przypadkach tj., gdy stan chemiczny jest sklasyfikowany jako „poniżej dobrego” lub stan ekologiczny sklasyfikowany jako „umiarkowany”, „słaby”, bądź „zły”, jednolitą część wód ocenia się jako będącą w „złym stanie”	C
2.	Edukacja mieszkańców powiatu w zakresie racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi na poziomie gospodarstwa domowego	Powiat Pilski, Gminy, PGW Wody Polskie	<p>W Gminie Ujście edukacja ekologiczna realizowana jest przede wszystkim przez organizowanie konkursów kierowanych do uczniów wszystkich placówek edukacyjnych z terenu gminy. W działaniach zwracana jest szczególna uwaga na problematykę ochrony środowiska, w tym m. in. ochronę wód podziemnych, jak również wód powierzchniowych.</p> <p>Edukacja ekologiczna w Gminie Miasteczko Krajeńskie prowadzona jest każdego roku przez placówki oświatowe. Prowadzone są liczne konkursy, zajęcia, akcje czy wycieczki edukacyjne. Przykłady treści nauczania z zakresu ochrony wód przedstawiają się następująco: ograniczone zasoby wody w kraju i na świecie, podstawowe rodzaje zanieczyszczeń wody, sposoby ochrony wód przed zanieczyszczeniem i degradacją</p> <p>W okresie od lutego do marca 2021 roku Straż Miejska w Wyrzysku przeprowadziła „Edukację Ekologiczną” w Szkołach Podstawowych na terenie Gminy Wyrzysk, gdzie łącznie wzięło udział 430 uczniów. W okresie od stycznia do grudnia 2022 roku strażnicy Straży Miejskiej w</p>	Z

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
			<p>ramach zadań własnych przeprowadzili „Edukację Ekologiczną” w Szkołach Podstawowych na terenie Gminy Wyrzysk, gdzie łącznie wzięło udział 320 uczniów. Edukacja ekologiczna realizowana była również podczas imprez odbywających się na terenie Gminy Wyrzysk tj. w dniu 17 lipca 2022 roku w Dobrzniewie podczas obchodów I Pikniku Ekologicznego który podsumował realizację projektu pt. "Z Ekologią na Ty" oraz w dniu 18 września 2022 r. na Bulwarach Wyrzyskich podczas imprezy plenerowej „Festyn Krajeński”.</p> <p>Edukacja ekologiczna prowadzona jest każdego roku przez placówki oświatowe. Prowadzone są liczne konkursy, zajęcia, akcje czy wycieczki edukacyjne. Problematyka ochrony środowiska w szkołach ma swoje odbicie we wszystkich obszarach. Przykłady treści nauczania z zakresu ochrony wód przedstawiają się następująco: ograniczone zasoby wody w kraju i na świecie, podstawowe rodzaje zanieczyszczeń wody, sposoby ochrony wód przed zanieczyszczeniem i degradacją.</p>	
3.	Prowadzenie ewidencji i kontrola zbiorników bezodpływowych	gminy	<p>Gmina Ujście corocznie prowadzi kontrolę w zakresie realizacji przez mieszkańców zapisów ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, pod kątem pozbywania się zebranych na terenie nieruchomości nieczystości ciekłych, w sposób zgodny z przepisami prawa. W 2021 roku przeprowadzono kontrolę 3 nieruchomości, a w 2022 roku – 15 nieruchomości. Jednocześnie corocznie przeprowadzana jest inwentaryzacja i aktualizacja ZB znajdujących się na terenie gminy.</p> <p>Urząd Miejski w Wyrzysku, w myśl ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13 września 1996 r. prowadzi bazę - ewidencję zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, która jest na bieżąco aktualizowana.</p> <p>Gmina Białośliwie prowadzi ewidencje i kontrole zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków.</p> <p>Na terenie Gminy Łobżenica prowadzona jest ewidencja zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków. W przypadku stwierdzenia naruszeń nakładane są mandaty karne.</p> <p>Gmina Kaczory prowadzi kontrolę zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków.</p>	Z

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
Kierunek interwencji: Poprawa stanu utrzymania rowów melioracyjnych				
4.	Prace konserwacyjne na rowach melioracyjnych	Spółki wodne, właściciele gruntów rolnych	<p>Gmina Ujście w latach 2021-2022 wykonała remont przepustu na rowie melioracyjnym w Byszkach.</p> <p>Na terenie Gminy Miasteczko Krajeńskie w latach 2021-2022 przeprowadzono: konserwacje urządzeń melioracyjnych (odmulenie mechaniczne, wykaszanie skarp) – łącznie konserwacja 1 950 mb rowów melioracyjnych na terenie miejscowości Miasteczko-Huby oraz konserwacje urządzeń melioracyjnych (odmulenie mechaniczne, wykaszanie skarp) oraz wymiana 3 szt. przepustów – łącznie konserwacja 2 530 mb rowów melioracyjnych na terenie miejscowości Miasteczko Krajeńskie i Miasteczko-Huby.</p> <p>Gmina Białośliwie w ramach realizacji zadania prowadziła konserwacje rowów melioracyjnych.</p> <p>Gmina Łobżenica podpisała umowę z Gminną Spółką Wodną w Łobżenicy (zrzeszoną w Powiatowym Związku Spółek Wodnych w Pile) na dofinansowanie bieżącego utrzymania i konserwacji urządzeń melioracji wodnej. W ramach realizacji zadania wykonano prace konserwacyjne na rowach.</p> <p>Gmina Kaczory w ramach realizacji zadania wykonała czyszczenie rowów melioracyjnych przez Spółka Wodno-Melioracyjną Rzadkowo i Spółkę Drenarską Zelgniewo.</p>	Z
Kierunek interwencji: Ochrona przeciwpowodziowa powiatu				
5.	Modernizacja obiektów i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej	PGW Wody Polskie, Powiat Pilski, gminy	<p>PGW Wody Polskie posiada w zarządzie wał przeciwpowodziowy prawy „Białośliwie” o długości 6,2 km. Obiekt powstał w latach 90-tych i nie został ukończony, gdyż nie wykonano zamknięcia „polderu”. Wał jest wykaszany i utrzymywany siłami własnymi PGW Wody Polskie. Koszenie roślinności odbywa się dwa razy do roku w okresie wiosny i jesieni.</p> <p>Powiat Pilski udziela dotacji na bieżące utrzymanie wód i urządzeń szczegółowych dla spółek działających na terenie powiatu pilskiego. W roku 2021 udzielono dotacji dla 8 spółek wodnych na kwotę 30 000 zł. W 2022 roku udzielono dotacji dla 8 spółek wodnych na kwotę 18 060,00 zł</p>	Z
6.	Przeciwdziałanie skutkom suszy oraz ulewnych deszczy na obszarach	Gminy, właściciele i zarządcy gruntów	<p>W latach 2021-2022 WFOŚiGW w Poznaniu podpisał z beneficjentami (osobami fizycznymi) z obszaru Gminy Miasteczko Krajeńskie 2 umowy w ramach programu „Moja Woda” na dofinansowanie zadań z zakresu</p>	Z

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
	zurbanizowanych poprzez zastosowanie zielonej infrastruktury		<p>zwiększenia poziomu retencji na terenach posesji przy budynkach mieszkalnych jednorodzinnych oraz wykorzystywania zgromadzonych wód opadowych i roztopowych. Efekty zadania: liczba instalacji służących zmniejszeniu zużycia wody – 2 szt., ilość zaoszczędzonej wody – 198 m³/rok.</p> <p>Gmina Szydłowo zrealizowała program dofinansowania do przydomowych zbiorników retencyjnych.</p> <p>W latach 2021-2022 WFOŚiGW w Poznaniu podpisał z beneficjentami (osobami fizycznymi) z obszaru Gminy Białośliwie 3 umowy w ramach programu „Moja Woda” na dofinansowanie zadań z zakresu zwiększenia poziomu retencji na terenach posesji przy budynkach mieszkalnych jednorodzinnych oraz wykorzystywania zgromadzonych wód opadowych i roztopowych. Efekty zadania: liczba instalacji służących zmniejszeniu zużycia wody – 3 szt., ilość zaoszczędzonej wody – 248 m³/rok.</p> <p>Gmina Piła zrealizowała następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nasadzenia drzew miododajnych na terenach zieleni przyległych do pasa drogowego – ul. Żurawia; - nasadzenia różnych gatunków drzew liściastych na terenach gminnych, w pasach drogowych dróg gminnych - ul. Hutnicza, ul. Makuszyńskiego, aleja Wyzwolenia, ul. Żeromskiego; - nasadzenia zieleni wzdłuż pasażu handlowego alei Piastów; - nasadzenia zieleni w donicach wzdłuż ul. 11 listopada; - ogród sensoryczny przy placu zabaw przy ul. Rodakowskiego; - nasadzenia zieleni na pasie drogowym alei Jana Pawła II; - nasadzenia zieleni w pasie rozdziału alei Piastów – etap I; - nasadzenia zieleni wzdłuż ul. Wysokiej; - nasadzenia zieleni na deptaku Olędzkiego; - nasadzenia drzew miododajnych na terenach zieleni przyległych do pasa drogowego – ul. K. Wielkiego; - nasadzenia różnych gatunków drzew liściastych na terenach gminnych, w pasach drogowych dróg gminnych i powiatowych - ul. Młodych, ul. Ceglanej, ul. Śniadeckich, ul. Królowej Jadwigi, ul. Miłej, ul. Salezjańskiej, ul. Nowowiejskiego, ul. Ludwisarskiej, ul. K. Wielkiego, alei Niepodległości, alei Wyzwolenia, ul. Kapucyńskiej; 	

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Piłskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
			<ul style="list-style-type: none"> - nasadzenia krzewów liściastych w formie żywopłotu w pasie drogowym - ul. Staromiejska; - nasadzenia krzewów róż oraz bylin (lawenda) - plac Zwycięstwa (na odcinku od fontanny do ul. Kilińskiego). 	
Zadania monitorowane				
7.	Prowadzenie ewidencji i kontrola zbiorników bezodpływowych	Gminy	Opis realizacji zadania został przedstawiony w zadaniu nr 3	Z
8.	Modernizacja obiektów i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej	PGW Wody Polskie, gminy	Opis realizacji zadania został przedstawiony w zadaniu nr 5	Z
9.	Prace konserwacyjne na rowach melioracyjnych	Spółki wodne, właściciele gruntów rolnych, gminy	Opis realizacji zadania został przedstawiony w zadaniu nr 4	Z
10.	Prowadzenie stałego monitoringu wód	GIOS	Opis realizacji zadania został przedstawiony w zadaniu nr 1	C
11.	Przeciwdziałanie skutkom suszy oraz ulewnych deszczy na obszarach zurbanizowanych poprzez zastosowanie zielonej infrastruktury	Gminy, właściciele i zarządcy gruntów	Opis realizacji zadania został przedstawiony w zadaniu nr 6	Z
Obszar interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa				
Cel: Podniesienie komfortu życia mieszkańców powiatu poprzez stworzenie nowoczesnej infrastruktury związanej z gospodarką wodno-ściekową				
Kierunek interwencji: Zwiększenie poziomu skanalizowania i zwodociągowania powiatu				
12.	Bieżąca modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej	Gminy	Opis realizacji zadania został przedstawiony w zadaniu nr 14	Z
13.	Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży	Gminy	W Gminie Ujście edukacja ekologiczna realizowana jest przede wszystkim przez organizowanie konkursów kierowanych do uczniów wszystkich placówek edukacyjnych z terenu gminy. W działaniach zwracana jest szczególna uwaga na problematykę ochrony środowiska, w tym na konieczność racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej w każdym gospodarstwie domowym. Ponadto, dnia 16-03-2022 r., podpisano umowę partnerską, dot. organizacji EKO wydarzeń, pomiędzy Gminą Piła – Liderem a Partnerami tj. Gminą i Miastem Krajenka, Gminą Szydłowo, Gminą Trzcianka, Gminą Ujście, Miastem i Gminą Wysoka, w ramach projektu „Miasto Piła z nową energią”, finansowanego ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 i budżetu państwa. Celem organizacji EKO wydarzeń jest edukacja ekologiczna mieszkańców miejskiego obszaru funkcjonalnego Piły, dotycząca zmian zachodzących w środowisku przyrodniczym, propagowanie idei dbania	Z

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
			<p>o środowisko przyrodnicze i najbliższe otoczenie, a także aktywizacja i integracja mieszkańców.</p> <p>W okresie od lutego do marca 2021 roku Straż Miejska w Wyrzysku przeprowadziła „Edukację Ekologiczną” w Szkołach Podstawowych na terenie Gminy Wyrzysk, gdzie łącznie wzięło udział 430 uczniów. W okresie od stycznia do grudnia 2022 roku strażnicy Straży Miejskiej w ramach zadań własnych przeprowadzili „Edukację Ekologiczną” w Szkołach Podstawowych na terenie Gminy Wyrzysk, gdzie łącznie wzięło udział 320 uczniów. Edukacja ekologiczna realizowana była również podczas imprez odbywających się na terenie Gminy Wyrzysk tj. w dniu 17 lipca 2022 roku w Dobrzyniewie podczas obchodów I Pikniku Ekologicznego który podsumował realizację projektu pt. "Z Ekologią na Ty" oraz w dniu 18 września 2022 r. na Bulwarach Wyrzyskich podczas imprezy plenerowej „Festyn Krajeński”.</p> <p>Edukacja ekologiczna prowadzona jest każdego roku przez placówki oświatowe. Prowadzone są liczne konkursy, zajęcia, akcje czy wycieczki edukacyjne. Problematyka ochrony środowiska w szkołach ma swoje odbicie we wszystkich obszarach. Przykłady treści nauczania z zakresu ochrony wód przedstawiają się następująco: ograniczone zasoby wody w kraju i na świecie, podstawowe rodzaje zanieczyszczeń wody, sposoby ochrony wód przed zanieczyszczeniem i degradacją.</p> <p>Działania edukacyjne realizowane w Gminie Piła:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zajęcia edukacyjne w pięciu grupach przedszkolnych dotyczące oszczędnego wykorzystywania wody np. zakręcanie kranu podczas szczotkowania zębów; wykorzystywania wody deszczowej do podlewania kwiatów; - prowadzenie zajęć dydaktyczno-dotyczących wody i jej znaczenia; - tematyka lekcji przyrody, geografii, biologii, - gra podłogowa dla dzieci o tematyce związanej z ochroną środowiska, - obchody Światowego Dnia Wody - pogadanka na lekcjach, rozwiązywanie kart pracy, których motywem przewodnim była woda, - udział w Programie Zielone Laboratorium Lafarge - zajęcia dotyczące jakości powietrza, oszczędzania wody i segregacji odpadów. Przygotowanie komiksu, 	

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
			<ul style="list-style-type: none"> - realizacja tematu kompleksowego: „ Zabawy z wodą”, - „ Mamo, tato, wołę wodę”- ogólnopolski projekt edukacyjny org. przez Żywiec Zdrój, - podkreślenie roli wody w codziennej życiu oraz zwrócenie uwagi na zagadnienia związane z ochroną środowiska, - warsztaty dla dzieci dotyczące prawidłowego mycia rąk o oszczędne korzystanie z wody. Obchody światowego dnia wody, - „Pijemy kranówkę!” Aby promować picie kranówki, szkoła zorganizowała kampanię pod hasłem „Pijemy kranówkę!”, - dystrybutor wody pitnej: Na korytarzu postawiono estetyczny dystrybutor wody, który umożliwił uczniom napełnianie własnych butelek, - publikacje na stronie spółki GWDA oraz informacje i materiały zamieszczane na portalu facebook. 	
Zadania monitorowane				
14.	Bieżąca modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej	Gminy	<p>Gmina Ujście w ramach realizacji zadania w 2021 roku przekazała dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji: budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w Ługach Ujskich, ul. Baśniowa, budowa sieci wodociągowej na terenie wsi Ługi Ujskie, budowa sieci wodociągowej w miejscowości Mirosław na dz. nr 141, gmina Ujście. Wykonano również projekt budowy sieci wodociągowo-kanalizacyjnej przy ul. Rzemieślniczej w Ujściu oraz rozpoczęto działania związane z budową kolektora tłoczego Kruszewo-Jabłonowo. W 2022 roku natomiast Gmina Ujście wykonała projekt sieci kanalizacji sanitarnej na terenie wsi Ługi Ujskie, projekt budowy sieci kanalizacji sanitarnej w Węglewie, przekazano i rozliczono dotacje do ZGKiM w Ujściu na modernizację przyłącza sieci kanalizacji sanitarnej przy SP w Kruszewie, budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej wzdłuż ulicy Rzemieślniczej oraz części ulicy Ogrodowej w Ujściu.</p> <p>W 2021 r. Gmina Miasteczko Krajeńskie zrealizowała: budowę przyłączy kanalizacji sanitarnej do nieruchomości (z nową zabudową i istniejącą zabudową) nie mających możliwości przyłączenia oraz budowę przyłączy wodociągowych do budynków mieszkalnych przy ul. Raclawickiej w Miasteczku Krajeńskim. Natomiast w 2022 r. zrealizowano zadanie Zadanie pn.: „Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Arentowo, Grabionna, Okaliniec i część Grabówna – etap II Okaliniec”. Przedsięwzięcie obejmowało</p>	Z

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
			<p>budowę sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Okaliniec: rurociąg grawitacyjny Ø200 mm – 1 285,6 m; przykanaliki sanitarne Ø160 mm (do granicy posesji lub zgodnie z projektem) – 285,3 m; rurociąg tłoczny Ø110 mm – 449,2 m wraz z dwoma komorami DN1500 z armaturą; główna tłocznia ścieków nr PG2 wraz z zagospodarowaniem terenu, zjazdem z drogi gminnej oraz wewnętrznym zasilaniem energetycznym; przyłącze wodociągowe do pompowni PG2; zlewnia kanalizacji ciśnieniowej „Okaliniec”: sieć ciśnieniowa kanalizacji sanitarnej Ø50 mm – 3 014,4 m; sieć ciśnieniowa kanalizacji sanitarnej Ø40 mm – 783,1 m; przykanaliki/przyłącza kanalizacji sanitarnej Ø 160 mm – 108,1 m; przydomowe przepompownie ścieków wraz z zasilaniem elektrycznym – 25 szt. oraz budowę przyłączy kanalizacji sanitarnej do nieruchomości.</p> <p>Gmina Wyrzysk w ramach realizacji zadania wykonała w 2021 roku: budowę rurociągu Kościerzyn Wielki – Falmierowo, budowę i modernizację sieci wodociągowej w Wyrzysku, przebudowa studni kanalizacyjnych na sieci kanalizacji sanitarnej w Osieku nad Notecią, przebudowa studni kanalizacji sanitarnej w Wyrzysku, modernizacja podejść kanalizacji sanitarnej w ul. Leśnej oraz przyłączenie do sieci kanalizacji sanitarnej części ul. Pocztowej i Staszica, rozbudowę sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w Wyrzysku (częściowo). Ponadto w związku z uzyskaniem dodatkowych środków zewnętrznych skumulowano realizację programu zdalnego odczytu wodomierzy na lata 2020 i 2021. Jednak w związku z trudnościami związanymi z koniecznością dokonania modernizacji przyłączy i instalacji przez odbiorców usług część nakładów została przesunięta na rok 2022. Natomiast w 2022 roku zrealizowano: rozbudowa sieci wodociągowej w ul. Topolowej, przebudowa studni kanalizacyjnych na sieci kanalizacji sanitarnej w Osieku nad Notecią, wykonanie sieci wodociągowej w ul. Modrakowej, wykonanie przebudowy studni kanalizacji sanitarnej w Wyrzysku.</p> <p>Gmina Szydłowo w latach 2021--2022 zrealizowała: projekt budowy sieci kanalizacyjnej w Nowym Dworze, Projekt budowy sieci wodociągowej w m. Jaraczewo – Dolaszewo oraz w m. Tarnowo – Stara Łubianka, budowę kanalizacji sanitarnej wraz z projektem na działce nr 392/1 obręb Stara Łubianka, projekt kanalizacji sanitarnej na os. Na Wzgórzu w Dobrzycy, budowę kanalizacji sanitarnej w m. Dobrzyca, budowę sieci wodociągowej</p>	

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Piłskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
			<p>wraz z projektem na linii Stara Łubianka-Tarnowo, projekt kanalizacji w m. Gądek, wykup od podmiotów prywatnych sieci wodociągowych, wykup sieci wodociągowo-kanalizacyjnej ODJ Zawada, przyjęcie sieci kanalizacyjnej od spółki GWDA Piła, budowę sieci wodociągowej w m. Coch-Skrzatusz, prace projektowe dot. budowy sieci kanalizacyjnej w m. Nowym Dworze, prace projektowe dot. budowy sieci kanalizacyjnej w m. Gądek.</p> <p>Gmina Białośliwie w 2022 roku wykonała inwestycje: wymiana istniejących przyłączy wodociągowych na ul. Polnej w Białośliwiu oraz budowę przyłączy do kanalizacji sanitarnej na ul. Polnej w Białośliwiu.</p> <p>Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Witrogoszcz Osada w Gminie Łobżenica.</p> <p>Gmina Kaczory wykonała sieć wodno-kanalizacyjną na ul. Gajowej w Kaczorach, wod. 481 m, kanalizacja 505 m.</p> <p>Gmina Piła w ramach realizacji zadania w ramach realizacji zadania wykonała wymianę rurociągu DN 1400 pod ulicą Młodych oraz budowę i przebudowę sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej na terenie miasta Piły.</p>	
15.	Promowanie dobrych nawyków w zakresie gospodarki ściekowej w gospodarstwach domowych i rolnych	gminy	<p>Edukacja rolników zakresie ochrony wód w przypadku Urzędu Miejskiego w Ujściu sprowadza się do zamieszczania plakatów informacyjnych dotyczących ochrony wód, ich zanieczyszczeń, na terenie Urzędu oraz rozdysponowanie ich po sołectwach gminy.</p> <p>W ramach realizacji zadania Gmina Piła wykonała następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Publiczne Przedszkole Nr 18 im. Kubusia Puchatka w Pile: kształtowanie umiejętności ochrony środowiska przez stosowanie środków ekologicznych aby zapobiegać zatorom i nieprzyjemnym zapachom. Unikać wrzucania do kanalizacji resztek jedzenia, tłuszczów, włosów i chusteczek, a w kuchni używanie sitka, aby zatrzymać większe zanieczyszczenia, - Publiczne Przedszkole nr 14 w Pile: realizacja zadania poprzez projekty i tematy kompleksowe związane z oszczędzaniem wody m.in. pt „Dlaczego oszczędzamy wodę?”, „Komu do życia potrzebna jest woda?”, „Znaczenie wody dla człowieka i środowiska”; - działalność edukacyjna w ramach uzyskanego certyfikatu Master – Eko związanego ze 	Z

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
			zrównoważonym rozwojem – przyznanego w 2022 r. przez OCDN MASTERMETODYKA w Poznaniu (na trzy lata), - Szkoła Podstawowa nr 11 w Pile: edukacja na lekcjach.	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankietyzacji

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Tabela 12 Nakłady finansowe i źródła finansowania w ramach realizacji zadań z obszarach interwencji Gospodarowanie wodami i Gospodarka wodno-ściekowa

Lp.	Nazwa zadania	Nakłady finansowe [zł]		Źródło finansowania
		2021	2022	
Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami				
Cel: Zrównoważone gospodarowanie wodami powierzchniowymi i podziemnymi umożliwiające zaspokojenie potrzeb wodnych powiatu przy utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód				
Kierunek interwencji: Zapobieganie zanieczyszczeniu słodkich wód powierzchniowych i podziemnych, ze szczególnym naciskiem na zapobieganie u źródła				
1.	Prowadzenie stałego monitoringu wód	-	-	-
2.	Edukacja mieszkańców powiatu w zakresie racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi na poziomie gospodarstwa domowego	0	0	0
3.	Prowadzenie ewidencji i kontrola zbiorników bezodpływowych	0	0	0
Kierunek interwencji: Poprawa stanu utrzymania rowów melioracyjnych				
4.	Prace konserwacyjne na rowach melioracyjnych	37 185,00	41 859,88	Dotacje z gminy Miasteczko Krajeńskie, Budżet Gminy Białośliwie, Gmina Łobzenica, śródki Gminy Kaczory
		30 000,00	18 060,00	Powiat Pilski udzielił dotacji dla spółek wodnych działających na terenie powiatu pilskiego na bieżące utrzymanie wód i urządzeń wodnych melioracji szczegółowych
Kierunek interwencji: Ochrona przeciwpowodziowa powiatu				
5.	Modernizacja obiektów i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej			
6.	Przeciwdziałanie skutkom suszy oraz ulewnych deszczy na obszarach zurbanizowanych poprzez zastosowanie zielonej infrastruktury	24 800,00	29 500,95	WFOŚiGW, Śródki Gminy Miasteczko Krajeńskie, Budżet Gminy Szydłowo
Zadania monitorowane				
7.	Prowadzenie ewidencji i kontrola zbiorników bezodpływowych	-	-	-
8.	Modernizacja obiektów i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej	-	-	-
9.	Prace konserwacyjne na rowach melioracyjnych	-	-	-
10.	Prowadzenie stałego monitoringu wód	-	-	-

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Nakłady finansowe [zł]		Źródło finansowania
		2021	2022	
11.	Przeciwdziałanie skutkom suszy oraz ulewnych deszczy na obszarach zurbanizowanych poprzez zastosowanie zielonej infrastruktury	-	-	-
Obszar interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa				
Cel: Podniesienie komfortu życia mieszkańców powiatu poprzez stworzenie nowoczesnej infrastruktury związanej z gospodarką wodno-ściekową				
Kierunek interwencji: Zwiększenie poziomu skanalizowania i zwodociągowania powiatu				
12.	Bieżąca modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej	-	-	-
13.	Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży	0	548,10	-
Zadania monitorowane				
14.	Bieżąca modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej	8 167 255,17	8 248 835,33	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych, Program Rządowy Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, Budżet Gminy Szydłowo, Budżet Gminy Białośliwie, środki finansowe ZGKiM, Gmina Łobzenica, środki własne Gminy Piła
15.	Promowanie dobrych nawyków w zakresie gospodarki ściekowej w gospodarstwach domowych i rolnych	0	0	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankietyzacji

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Tabela 13 Stan realizacji zadań w obszarach interwencji Zasoby geologiczne i Gleby

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
Obszar interwencji: Zasoby geologiczne				
Cel: Racjonalna gospodarka zasobami złóż kopalin oraz minimalizacja niekorzystnych skutków ich eksploatacji				
Kierunek interwencji: Ochrona zasobów złóż kopalin i rekultywacja terenów poeksploatacyjnych				
1.	Szczegółowa analiza zakładów pod kątem wydawania koncesji na wydobywanie kopalin pospolitych na obszarze nie przekraczającym 2 ha	Starosta Pilski	W latach 2021-2022 prowadzono kontrolę zgodności prowadzonej eksploatacji złoża z udzieloną koncesją.	Z
Zadanie monitorowane				
2.	Realizacja projektów inwestycyjnych związanych z zabezpieczeniem i stabilizacją osuwisk zagrażających zabudowie i infrastrukturze	gminy, administratorzy dróg, właściciele nieruchomości	Zadanie realizowane w zależności od potrzeb przed wydaniem decyzji o warunkach zabudowy lub pozwoleniem na budowę.	Z
Obszar interwencji: Gleby				
Cel: Użytkowanie gleb zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz właściwe wykorzystanie ich naturalnego potencjału produkcyjnego				
Kierunek interwencji: Ochrona gleb przed degradacją i dewastacją				
3.	Szczegółowa analiza przed wydaniem decyzji związanej z wyłączeniem gruntów z produkcji rolniczej dla nieruchomości pod kątem oddziaływania na środowisko	Starosta Pilski	Opis realizacji zadania został przedstawiony w zadaniu nr 1	Z
4.	Prowadzenie monitoringu jakości gleb	Okręgowa stacja chemiczno-rolnicza w Poznaniu	Okręgowa stacja chemiczno-rolnicza prowadziła badania gleb na terenie powiatu pilskiego w latach 2021-2022. Badaniom poddano 3 rodzaje gleby: grunty orne (2021 r. – 229,72 ha, 2022 r. – 2326,19 ha), użytki zielone (2021 r. – 0,00 ha, 2022 r. – 164,43 ha) oraz użytki rolne (2021 r. – 229,72 ha, 2022 r. – 2490,62 ha).	Z
5.	Promocja rolnictwa ekologicznego oraz rozpowszechnianie dobrych praktyk rolnych i leśnych, zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju	Wojewódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego	W 2021 roku Wojewódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu zrealizował działania: <ul style="list-style-type: none"> - organizacja 2 szkoleń „Racjonalne gospodarowanie wodą”, - organizacja 2 szkoleń „Redukcja amoniaku”, - organizacja szkolenia „Wapnowanie gleb i racjonalna gospodarka nawozami”, - organizacja szkolenia „Zasady ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych związkami azotu”, - organizacja szkolenia „Integrowana produkcja owoców”, 	Z

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
			<ul style="list-style-type: none"> - organizacja 2 szkoleń „Dyrektywa azotanowa”, - doradztwo grupowe w zakresie wymogów cross-compliance oraz prowadzenia dokumentacji w zakresie integrowanej ochrony roślin, - organizacja szkolenia „Działania rolnośrodowiskowe w ramach PROW”, - organizacja pokazu „Pokaz działania skanera do analizy gleby jako narzędzia do ustalania optymalnego nawożenia roślin uprawnych”, - organizacja 3 pokazów „Użycie N-testera do określania rekomendacji drugiej dawki nawozu azotowego w uprawach rolniczych”, - udzielanie informacji i porad telefonicznych, mailowych oraz w bezpośrednim kontakcie. <p>W 2022 roku Wojewódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu zrealizował działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizacja 2 szkoleń „Narzędzia do integrowanej ochrony roślin oraz ochrona biologiczna w kukurydzy (eDWIN), - organizacja 6 szkoleń „WPR i upowszechnianie informacji na temat założeń Planu Strategicznego WPR”, - organizacja szkolenia „Produkcja żywności wysokiej jakości, w tym w zakresie rolnictwa ekologicznego”, - organizacja 2 szkoleń „Dostosowanie do zmian klimatycznych oraz ochrony wód, gleby i powietrza – dobre praktyki dotyczące redukcji gazów cieplarnianych”, - organizacja szkolenia „Pozazywnościowe wykorzystanie surowców w rolnictwie”, - organizacja 2 pokazów „Użycie N-Testera do kreślenia rekomendacji drugiej dawki nawozu azotowego”, - organizacja 4 szkoleń „Obowiązki rolnika w świetle ustawy Prawo wodne”, - organizacja pokazu „Pokaz działania skanera do analizy gleby jako narzędzia do ustalania optymalnego nawożenia roślin uprawnych”, - organizacja szkolenia „Ochrona i sposoby utrzymania żyzności gleb”, - organizacja szkolenia „Dobre praktyki mające na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniami azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych, program azotanowy oraz ograniczenia ryzyka związanego ze stosowaniem środków ochrony roślin”. 	

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
6.	Waloryzacja terenów pod względem ich przydatności do produkcji zdrowej żywności oraz promocja takiej żywności	Wojewódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego	W ramach realizacji zadania Wojewódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu zrealizował działania: - organizacja szkolenia „Higiena produkcji żywności oraz bioróżnorodność”, - organizacja szkolenia „RHD i sprzedaż bezpośrednia”, - udzielanie informacji i porad telefonicznych, mailowych oraz w bezpośrednim kontakcie, - organizacja szkolenia „Innowacyjność produkcji ziemniaka – dobór odmian do kierunku uprawy”, - organizacja 2 szkoleń „RHD w praktyce”, - organizacja konferencji „RHD – zasady funkcjonowania w praktyce”.	Z
Zadania monitorowane				
7.	Prowadzenie monitoringu jakości gleb	GIOS	Opis realizacji zadania został przedstawiony w zadaniu nr 4.	Z
8.	Promocja rolnictwa ekologicznego oraz rozpowszechnianie dobrych praktyk rolnych i leśnych, zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju	WODR	Opis realizacji zadania został przedstawiony w zadaniu nr 5	Z
9.	Waloryzacja terenów pod względem ich przydatności do produkcji zdrowej żywności oraz promocja takiej żywności	WODR	Opis realizacji zadania został przedstawiony w zadaniu nr 6	Z

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankietyzacji

Tabela 14 Nakłady finansowe i źródła finansowania w ramach realizacji zadań z obszarach interwencji Zasoby geologiczne i Gleby

Lp.	Nazwa zadania	Nakłady finansowe [zł]		Źródło finansowania
		2021	2022	
Obszar interwencji: Zasoby geologiczne				
Cel: Racjonalna gospodarka zasobami złóż kopalin oraz minimalizacja niekorzystnych skutków ich eksploatacji				
Kierunek interwencji: Ochrona zasobów złóż kopalin i rekultywacja terenów poeksploatacyjnych				
1.	Szczegółowa analiza zakładów pod kątem wydawania koncesji na wydobywanie kopalin pospolitych na obszarze nie przekraczającym 2 ha	b.d.	b.d.	Środki własne

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Nakłady finansowe [zł]		Źródło finansowania
		2021	2022	
Zadanie monitorowane				
2.	Realizacja projektów inwestycyjnych związanych z zabezpieczeniem i stabilizacją osuwisk zagrażających zabudowie i infrastrukturze	b.d.	b.d.	W zależności od potrzeb, z środków własnych właściciela infrastruktury
Obszar interwencji: Gleby				
Cel: Użytkowanie gleb zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz właściwe wykorzystanie ich naturalnego potencjału produkcyjnego				
Kierunek interwencji: Ochrona gleb przed degradacją i dewastacją				
3.	Szczegółowa analiza przed wydaniem decyzji związanej z wyłączeniem gruntów z produkcji rolniczej dla nieruchomości pod kątem oddziaływania na środowisko	-	-	-
4.	Prowadzenie monitoringu jakości gleb	-	-	-
5.	Promocja rolnictwa ekologicznego oraz rozpowszechnianie dobrych praktyk rolnych i leśnych, zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju	-	-	-
6.	Waloryzacja terenów pod względem ich przydatności do produkcji zdrowej żywności oraz promocja takiej żywności	-	-	-
Zadania monitorowane				
7.	Prowadzenie monitoringu jakości gleb	-	-	-
8.	Promocja rolnictwa ekologicznego oraz rozpowszechnianie dobrych praktyk rolnych i leśnych, zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju	-	-	-
9.	Waloryzacja terenów pod względem ich przydatności do produkcji zdrowej żywności oraz promocja takiej żywności	-	-	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankietyzacji

Tabela 15 Stan realizacji zadań w obszarze interwencji Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
Obszar interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów				
Cel: Racjonalne gospodarowanie odpadami				
Kierunek interwencji: Bezpieczne dla zdrowia mieszkańców i środowiska naturalnego usunięcie wyrobów zawierających azbest z terenu powiatu				
1.	Realizacja programów usuwania azbestu	Posiadacze, gminy, WFOŚiGW	<p>W 2021 r. Gmina Ujście złożyła wniosek do WFOŚiGW w Poznaniu na dofinansowanie do realizacji zadania polegającego na usuwaniu azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Ujście. Wniosek ten został pozytywnie rozpatrzony. . Ostatecznymi odbiorcami korzyści realizowanego przedsięwzięcia będą mieszkańcy gminy Ujście, właściciele lub posiadacze obiektów budowlanych zlokalizowanych na terenie Gminy Ujście. W 2022 r. w ramach realizacji umowy dotacji 12894/U/400/1200/2021 podjęto współpracę z firmą ECO-POL Sp. z o.o., ul. Dworcowa 9, 86-120 Pruszcz, łączna ilość usuniętego azbestu:60,64 Mg, a ilość obiektów/nieruchomości w ramach zrealizowanej usługi: 27.</p> <p>Zadanie realizowane w Gminie Miasteczko Krajeńskie w ramach „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Powiatu Pilskiego na lata 2016-2032”. W latach 2021-2022 z terenu Gminy Miasteczko Krajeńskie odebrano i unieszkodliwiono 35,20 Mg wyrobów zawierających azbest (15,18 Mg w 2021 r. i 20,02 Mg w 2022 r.).</p> <p>W 2021 r. z budżetu Gminy Wyrzysk udzielono trzech dotacji. W ramach realizacji powyższego zadania z terenu gminy usunięto 6,45 Mg (ton) płyt azbestowo – cementowych w miejscowościach: Osiek nad Notecią i Kosztowo. W 2022 r. z budżetu Gminy Wyrzysk udzielono jednej dotacji. Z terenu gminy usunięto 2,900 Mg (ton) płyt azbestowo – cementowych w miejscowości Wyrzysk.</p> <p>Zarządu WFOŚiGW w Poznaniu przyznał pomoc finansową w formie dotacji wnioskowanej w ramach Programu pn.: „Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest” na projekt Gminy Szydłowo pn. Usuwanie wyrobów zawierających azbest poprzez ich demontaż i unieszkodliwienie z terenu Gminy Szydłowo. Efektem ekologicznym projektu będzie usunięcie i unieszkodliwienie około 67 ton wyrobów zawierających azbest z budynków mieszkalnych.</p>	Z

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
			<p>W 2021 roku złożono wniosek do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu o dofinansowanie zadania pn.: „Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Białośliwie”. Wniosek został rozpatrzony pozytywnie i w grudniu 2021 r. podpisano umowę dotacji na realizację zadania. W 2022 roku w ramach zadania pn. „Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Białośliwie” odebrano 198,07 Mg odpadów zawierających azbest z 71 posesji znajdujących się na terenie Gminy Białośliwie.</p> <p>W listopadzie 2022 r. Gmina Białośliwie podpisała umowę dotacji z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu na zadanie pn.: „Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Białośliwie” (zadanie zaplanowano do realizacji w 2023 r.).</p> <p>Gmina Łobzenica realizuje program usuwania azbestu w współpracy z Powiatem Pilskim.</p> <p>Na terenie Gminy Kaczory przeprowadzono inwentaryzację wyrobów zawierających azbest, ponadto gmina realizuje odbiór wyrobów zawierających azbest od mieszkańców gminy.</p> <p>Gmina Piła wykonała zadanie pn. : „Odbiór i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Piły w roku 2022”</p>	
<p align="center">Kierunek interwencji: Zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury, a także odzysk energii z odpadów</p>				
2.	Szczegółowa analiza zakładów pod kątem wydawania pozwoleń na wytwarzanie odpadów w związku z eksploatacją instalacji	Starosta Pilski, Marszałek Województwa Wielkopolskiego	W latach 2021-2022 prowadzono analizę wniosków przed wydaniem pozwolenia pod kątem zgodności prowadzonej działalności z przepisami ochrony środowiska.	Z
<p align="center">Kierunek interwencji: Wylimitowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów</p>				
3.	Selektywne zbieranie odpadów ulegających biodegradacji i w konsekwencji ograniczenie składowania tych odpadów	Gminy	W ramach wywiązywania się z ustawowego obowiązku zapewnienia porządku i czystości na terenie Gminy Wyrzysk w roku 2021 został oddany do użytku Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) w Osieku nad Notecią, do którego mieszkańcy mogą samodzielnie, nieodpłatnie	Z

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
			<p>dostarczyć odpady zbierane w sposób selektywny. PSZOK prowadzony jest przez Gminę Wyrzysk.</p> <p>Gmina Białośliwie realizuje zadanie w trybie ciągłym, w ramach budżetu związku międzygminnego.</p> <p>W ramach realizacji zadania w Gminie Piła wykonano działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Publiczne Przedszkole nr 18 im. Kubusia Puchatka w Pile: segregowanie odpadów przez pracowników przedszkola. Zorganizowanie kompostownika, który choć w niewielkim stopniu pozwala na kompostowanie traw i liści, - Publiczne Przedszkole nr 3 w Pile: Zorganizowanie wewnątrzprzedszkolnej akcji: Komnaty tajemnic „Z ekologią na ty” - 18.03.2022 r. (przygotowanie interaktywnych zadań z wykorzystaniem platformy Genially, pomocy dydaktycznych i gier z wykorzystaniem surowców wtórnych). Prowadzenie z dziećmi cyklicznych zajęć edukacyjnych o charakterze ekologicznym (np. Dzień Drzewa, Dzień Wody, Dzień Ziemi, Dzień Ślimaka). W ramach zajęć nauczycielki przygotowywały prezentacje multimedialne, gry dydaktyczne, zachęcały do oglądania filmów edukacyjnych i rozmów nt. sposobów dbania o przyrodę, segregacji śmieci; Sale zajęć wyposażone w kosze na śmieci, dzięki którym prowadzona jest nauka segregacji śmieci, - Szkoła Podstawowa nr 7 Piła: cykl zajęć nt. rodzaju odpadów biodegradowalnych oraz sposobach ich segregacji, co w efekcie uświadamiało uczniom cel i skutek selekcji takich odpadów, praktyczne działania w szkole polegające na segregacji odpadów przez uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem specjalnych pojemników do selekcji śmieci, w tym pojemnik do składowania odpadów biodegradowalnych, - Szkoła Podstawowa nr 1 Piła: ogólnopolski program Kubusiowi przyjaciele natury, - Publiczne Przedszkole nr 14 w Pile: udział w ogólnopolskim programie pt. „Działaj z imPETem”, uświadamianie dzieci o konieczności segregacji odpadów i korzyściach płynących z recyklingu zarówno dla nas samych, jak i naszej planety, - Publiczne Przedszkole nr 13 w Pile: segregacja odpadów (stosowanie worków w odpowiednich kolorach przystosowanych do segregacji). 	

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
			<p>Otrzymanie tablic odnośnie prawidłowej segregacji odpadów od PRGOK. Coroczna organizacja akcji sprzątania świata wokół obiektu przedszkolnego,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Publiczne Przedszkole nr 5 w Pile: korzystanie z pojemników do segregacji odpadów podczas codziennego pobytu dzieci w przedszkolu.(współpraca z firmą PROGi K w Pile), segregowanie papieru i plastiku, założenie ogródka warzywnego na terenie ogrodu przedszkolnego i nauka kompostowania odpadów do nawożenia roślin w kolejnym sezonie, - Publiczne Przedszkole nr 17 im. Krasnala Hałabały w Pile: systematyczne segregowanie odpadów w salach przedszkolnych z wykorzystaniem pojemników oraz toreb do segregacji, kompostownika i zgniataarki do butelek i puszek otrzymanych w ramach projektu edukacyjnego „Edukacja ekologiczna mieszkańców gmin ZM PRGOK poprzez realizację kampanii informacyjno – edukacyjnych oraz wyposażenie publicznych placówek dydaktycznych w środki techniczne ułatwiające segregację odpadów u źródła”. - Publiczne Przedszkole nr 16 w Pile: segregacja odpadów (stosowanie worków w odpowiednich kolorach przystosowanych do segregacji). Otrzymanie tablic odnośnie prawidłowej segregacji odpadów od PRGOK. Coroczna organizacja akcji sprzątania świata wokół obiektu przedszkolnego, - Publiczne Przedszkole nr 11 w Pile: zbieranie do kompostownika odpadów z jedzenia oraz odpadów z ogrodu przedszkolnego- utworzony kompost wykorzystywano do nowych zasadzeń drzewek, krzewów i kwiatów, - Szkoła Podstawowa nr 11 Piła: na lekcjach biologii i przyrody uczniowie uczą się, czym jest kompostowanie, jakie odpady można kompostować (np. resztki owoców i warzyw, fusy po kawie i herbacie), a jakie nie (np. mięso, nabiał). Na terenie szkoły znajduje się 8 kompostowników, do których wyznaczeni pracownicy wnoszą odpady biodegradowalne, - Publiczne Przedszkole nr 4 w Pile: w każdej sali przedszkolnej umieszczone kosze w różnych kolorach do segregacji odpadów, w ogrodzie przedszkolnym kompostownik na bio odpady. <p>Na terenie powiatu pilskiego odpady biodegradowalne są odbierane od mieszkańców przez firmę wylonioną w drodze przetargu publicznego, a następnie przekazywane do zagospodarowania w procesie R3 do instalacji</p>	

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
			posiadających stosowne zezwolenia np. kompostowania odpadów prowadzona przez spółkę Gwda .	
4.	Kontynuacja edukacji w zakresie selektywnego zbierania odpadów, ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych	Gminy, organizacje pozarządowe	<p>Edukacja ekologiczna w Gminie Ujście realizowana jest przede wszystkim poprzez organizowanie różnego rodzaju konkursów kierowanych do uczniów wszystkich placówek edukacyjnych z terenu gminy. W swych działaniach zwracana jest szczególna uwaga na problematykę ochrony środowiska, w tym m.in. na szkodliwość spalania odpadów w piecach, właściwej gospodarki odpadami w gospodarstwach, recyklingu i in.</p> <p>Na terenie Gminy Miasteczko Krajeńskie w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych stanęły stoikowe regały. Dodatkowo w latach 2021-2022 prowadzona była edukacja za pomocą środków elektronicznych, poprzez materiały informacyjne publikowane na stronie internetowej www.prgok.pl oraz w mediach społecznościowych, tj. na portalu Facebook (profil Związek Międzygminny PRGOK). W tekstach były poruszane najważniejsze tematy dotyczące prawidłowej segregacji odpadów, w tym m.in. funkcjonowania PSZOK-ów, odpadów, które należy dostarczyć do PSZOK-u, najczęściej popełnianych błędów w segregacji, postępowania z odpadami z działalności rolniczej czy korzyści płynących z segregacji i recyklingu odpadów.</p> <p>W 2021 roku uczniowie Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka (klasy I-III) oraz Szkoły Podstawowa im. Bohaterów Wyzwolenia Ziemi Wałeckiej (klasy I-VII), w Gminie Szydłowo, uczestniczyli w zajęciach dotyczących prawidłowej segregacji odpadów oraz cyklu życia odpadów w PSZOK. Na ścieżce edukacyjnej znajdują się tablice edukacyjne, tablice w postaci gier edukacyjnych oraz wiata edukacyjna. Na prelekcjach na terenie PSZOK wykorzystywane są również wielkoformatowe gry planszowe, które dotyczą tematyki segregacji odpadów oraz czystego powietrza.</p> <p>Edukacja ekologiczna w Gminie Białosłowie prowadzona jest każdego roku przede wszystkim przez placówki oświatowe. Prowadzone są liczne konkursy, zajęcia, akcje czy wycieczki edukacyjne. Szczególny nacisk w zakresie edukacji ekologicznej dotyczącej gospodarki odpadami kładzie się na kształtowanie umiejętności segregowania i wtórnego (ponownego) wykorzystania odpadów oraz minimalizacji wytwarzania odpadów.</p>	Z

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
			<p>W Gminie Piła zrealizowano działania edukacyjne takie jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Wszystkie dzieci zbierają elektrośmieci” – udział w akcji prowadzonej przez Green Office Ecologic Sp. z o.o. - zbiórka elektrośmieci i baterii, - prowadzenie zajęć edukacyjnych z dziećmi z cyklu „Dbamy o naszą planetę”, - cykliczne zbiórki baterii na terenie szkoły i zapoznanie uczniów z niebezpieczeństwami wynikającymi z niewłaściwego pozbywania się tego rodzaju odpadów, - cykliczne zbiórki elektrośmieci, w tym wielkogabarytowych, - wykorzystanie literatury dla dzieci np.: „Kicia – Kocia, co z tymi śmieciami?”, pogadanki na temat segregacji np.: przeterminowanych lekarstw, - gazetki edukacyjne dla Rodziców, - zajęcia edukacyjne we wszystkich grupach dotyczące prawidłowego segregowania odpadów, - zajęcia proekologiczne prezentujące wtórne wykorzystanie różnych materiałów, zapoznanie z recyklingiem. <p>Związek Międzygminny „PRGOK” w ramach realizacji projektu „Edukacja ekologiczna mieszkańców gmin ZM PRGOK poprzez realizację kampanii informacyjno – edukacyjnych oraz wyposażenie publicznych placówek dydaktycznych w środki techniczne ułatwiające segregację odpadów u źródła.</p>	
5.	Prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych	Powiat Pilski, gminy, organizacje pozarządowe	<p>Gmina Miasteczko Krajeńskie w ramach edukacji ekologicznej organizowała konkurs „Eko-ozdoba bożonarodzeniowa”, konkurs na kartkę z kalendarza – w celu pogłębienia wiedzy ekologicznej i kształtowania odpowiednich nawyków związanych z segregacją odpadów, kampanię radiową „Szkło – szkoda wyrzucać do zmieszanych”, emitowano filmy edukacyjne „Jak prawidłowo segregować odpady?”, „Co się dzieje z moimi odpadami, gdy zabierze je śmieciarka” i inne.</p> <p>W okresie od lutego do marca 2021 roku Straż Miejska w Wyrzysku przeprowadziła „Edukację Ekologiczną” w Szkołach Podstawowych na terenie Gminy Wyrzysk, gdzie łącznie wzięło udział 430 uczniów. W okresie od stycznia do grudnia 2022 roku strażnicy Straży Miejskiej w ramach zadań własnych przeprowadzili „Edukację Ekologiczną” w Szkołach Podstawowych</p>	Z

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
			<p>na terenie Gminy Wyrzysk, gdzie łącznie wzięło udział 320 uczniów. Edukacja ekologiczna realizowana była również podczas imprez odbywających się na terenie Gminy Wyrzysk tj. w dniu 17 lipca 2022 roku w Dobrzyniewie podczas obchodów I Pikniku Ekologicznego który podsumował realizację projektu pt. "Z Ekologią na Ty" oraz w dniu 18 września 2022 r. na Bulwarach Wyrzyskich podczas imprezy plenerowej „Festyn Krajeński”.</p> <p>W latach 2021-2022 organizowano zajęcia dla dzieci z gminnych szkół z wykorzystaniem powstałej w tym celu infrastruktury przy PSZOK. Gmina Szydłowo w 2022 r. zorganizowała konkurs – Najlepsza rzeźba z recyklingu. Na terenie ścieżki edukacyjnej przy PSZOK prowadzone są zajęcia edukacyjne poświęcone tematyce związanej z gospodarką odpadami oraz zagrożeniami jakie niesie wzrastająca ilość odpadów dla środowiska. W 2022 roku ponownie zorganizowano akcję sprzątania sołectw z okazji Dnia Ziemi. W przedsięwzięcie zostali włączeni zarówno mieszkańcy gminy jak i dzieci i młodzież szkolna, którzy wspólnie zatroszczyli się o czystość w Gminie Szydłowo.</p> <p>W ramach realizacji zadania Gmina Białośliwie w 2021 roku przeprowadziła: konkurs „Eko-ozdoba bożonarodzeniowa”, konkurs na kartkę z kalendarza – w celu pogłębiania wiedzy ekologicznej i kształtowania odpowiednich nawyków związanych z segregacją odpadów, kampanie radiową „Szkło – szkoda wyrzucać do zmieszanych”. W 2022 roku emitowano filmy edukacyjne. Dodatkowo latach 2021-2022 prowadzona była edukacja za pomocą środków elektronicznych, poprzez materiały informacyjne publikowane na stronie internetowej www.prgok.pl oraz w mediach społecznościowych, tj. na portalu Facebook (profil Związek Międzygminny PRGOK). W tekstach były poruszane najważniejsze tematy dotyczące prawidłowej segregacji odpadów, najczęściej popełnianych błędów w segregacji, postępowania z odpadami z działalności rolniczej czy korzyści płynących z segregacji i recyklingu odpadów.</p> <p>Gmina Łobzenica należy do Związku Gminy Krajny, która prowadzi działania informacyjne i edukacyjne.</p> <p>W Gminie Piła zrealizowano działania edukacyjne takie jak: – prowadzenie warsztatów z dziećmi „Wykorzystywanie odpadów”,</p>	

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
			<ul style="list-style-type: none"> - ulotki dla rodziców, broszury dotyczące segregacji odpadów, informacje zamieszczane na tablicy ogłoszeń, - „Klasa patronacka” PRGOK, udział w zielonych szkołach organizowanych przez PRGOK „Edukacja ekologiczna mieszkańców gmin ZM PRGOK poprzez realizację kampanii informacyjno – edukacyjnych oraz wyposażenie publicznych placówek dydaktycznych w środki techniczne ułatwiające segregację odpadów u źródła”, - „Edukacja ekologiczna mieszkańców gmin ZM PRGOK poprzez realizację kampanii informacyjno – edukacyjnych oraz wyposażenie publicznych placówek dydaktycznych w środki techniczne ułatwiające segregację odpadów u źródła, - prowadzenie pogadanek przez wychowawców oraz nauczycieli przyrody i biologii nt. prawidłowej segregacji śmieci, - śmietniki do segregacji śmieci na korytarzach szkolnych, - udział w ogólnopolskim projekcie edukacyjnym „ Z darami natury świat nie jest ponury”, kształtowanie postaw proekologicznych, zapoznanie z ideą zero waste, - spotkanie edukacyjne z przedstawicielami PRGOK dotyczące nauki segregowania odpadów i oszczędzania wody, - Światowy Dzień Ziemi – akcja prowadzona corocznie wiosną w celu uświadomienia postaw proekologicznych w społeczeństwie, - edukacja ekologiczna w ramach godzin wychowawczych, lekcji edukacji wczesnoszkolnej, przyrody i innych, - warsztaty „Roboty z recyklingu” - uzmysłowienie potrzeby segregacji odpadów, recyklingu oraz zainspirowanie co zrobić, aby nadać zużyтым przedmiotom „drugie życie”, - udział w Programie Zielone Laboratorium Lafarge - zajęcia dotyczące jakości powietrza, oszczędzania wody i segregacji odpadów. Przygotowanie komiksu, - Sprzątanie Świata, - „Dzieci i młodzież edukują ekologicznie”, - „Dzień bez opakowań foliowych”, (2022), - „Międzynarodowy Dzień Ziemi”, - realizacja projektów edukacyjnych: „ Przedszkole bez plastiku”; „Kreatywny ekolog – upcykling”; „Ziarnko do ziarnka”, 	

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
			<ul style="list-style-type: none"> - opracowanie wspólnie z CDN w Pile i Nadleśnictwem Zdrojowa Góra autorskiego projektu edukacyjnego: „Biodegradacja to jest sensacja”, - współpraca ze Stowarzyszeniem Odnowa w zakresie promowania edukacji ekologicznej (warsztaty, zajęcia, wystawy tematyczne), - udział w międzyprzedszkolnym konkursie „ Moda ekologiczna, czyli recykling w szafie”, - „ Ekokulturalne przedszkole” – ogólnopolski projekt ekologiczny - kształtowanie postaw przyjaznych środowisku, pozwalającym przyszłym pokoleniom na korzystanie z jej zasobów, - realizowano program „Skąd się biorą produkty ekologiczne” oraz „Kubusiowi przyjaciele natury”, - pracownicy PRGOK-u przeprowadzili w szkole serię warsztatów dla poszczególnych klas. 	
6.	Kontrola podmiotów gospodarczych prowadzących usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w odniesieniu do danych zawartych we wnioskach o wpis do Rejestru działalności regulowanej	Gminy, WIOŚ, Marszałek Województwa Wielkopolskiego	<p>W 2021 roku WIOŚ przeprowadził dwie kontrole przestrzegania przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach w zakresie realizacji obowiązków podmiotów gospodarujących odpadami (wytwórców, zbierających, przetwarzających, transportujących, pośredników w obrocie odpadami i sprzedawców odpadów). Wydano dwa postanowienia z art. 41 a ust. 3 ustawy o odpadach w przedmiocie spełnienia wymagań określonych w przepisach ochrony środowiska.</p> <p>W 2022 r. przeprowadzono 1 kontrolę – wydano postanowienie z art. 41 a ust. 3 ustawy o odpadach w przedmiocie spełnienia wymagań określonych w przepisach ochrony środowiska.</p> <p>Gmina Łobżenica należy do Związku Gmin Krajny, który prowadzi nadzór nad podmiotami prowadzącymi usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych.</p> <p>Wypełnienie obowiązku wynikającego z Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Sprawdzeniu podlegało spełnienie wymagań określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2013r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Plan zrealizowany został w całości, zgodnie z ustalonym rocznym planem kontroli.</p>	C

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Piłskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
Zadania monitorowane				
7.	Monitoring i wzmacnianie kontroli postępowania z odpadami	Gminy, WIOŚ	<p>W 2021 roku WIOŚ przeprowadził 87 kontroli przestrzegania przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach w zakresie realizacji obowiązków podmiotów gospodarujących odpadami (wytwórców, zbierających, przetwarzających, transportujących, pośredników w obrocie odpadami i sprzedawców odpadów), w tym: 35 planowanych, 35 interwencyjnych, 14 na wniosek, 3 innych. W 2022 r. przeprowadzono łącznie 32 kontrole, w tym: 5 planowanych, 22 interwencyjne, 5 na wniosek. Najczęściej występującymi naruszeniami były:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Niezgodne z przepisami magazynowanie odpadów, - Nieprowadzenie na bieżąco ewidencji odpadów lub jej brak, - Niezapewnienie dostępności obrazu w czasie rzeczywistym Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska, o którym mowa w art. 25 ust. 6f, ustawy o odpadach przez przekazanie informacji umożliwiających logowanie do wizyjnego systemu kontroli miejsca magazynowania lub składowania odpadów, - Naruszenie warunków posiadanych zezwoleń na zbieranie i przetwarzanie odpadów lub ich brak, - Niesporządzanie sprawozdań rocznych z zakresu gospodarowania odpadami, - Brak aktualizacji wpisów w systemie BDO, - Nielegalne transgraniczne przemieszczanie odpadów <p>W świetle wymienionych naruszeń WIOŚ przeprowadził działania administracyjne wynikające z posiadanych kompetencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Administracyjne kary pieniężne, - Wniosek do sądu o ukaranie, - Grzywny w drodze mandatu karnego, - Pouczenia, - Zarządzenia pokontrolne, - Wystąpienia do organów samorządowych <p>Ponadto WIOŚ w 2021 roku i 2022 roku przeprowadził po jednej kontroli opartej na analizie badań automonitoringowych. Analiza dokumentów przekazanych przez zakład w celu oceny dotrzymywania wielkości dopuszczalnych oraz spełnienia wymagań dotyczących badań automonitoringowych (Monitoring składowiska odpadów faza eksploatacyjna).</p>	Z

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
			<p>W Gminie Miasteczko Krajeńskie w 2021 r. wystosowano 47 wezwań do złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wykryto 22 błędy w złożonych deklaracjach oraz wezwano właścicieli nieruchomości do ich usunięcia, z ulgi na kompostownik skorzystało 23 właścicieli nieruchomości zamieszkałych. Natomiast w 2022 r. wystosowano 143 wezwania do złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wykryto 88 błędów w złożonych deklaracjach oraz wezwano właścicieli nieruchomości do ich usunięcia, z ulgi na kompostownik skorzystało 47 właścicieli nieruchomości zamieszkałych.</p> <p>Gmina Białośliwie realizuje zadanie w trybie ciągłym, w ramach budżetu związku międzygminnego.</p> <p>Gmina Łobżenica należy do Związku Gmin Krajny, który prowadzi nadzór nad podmiotami prowadzącymi usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych.</p> <p>Kontrola postępowania z odpadami ich poprawnej segregacji przez mieszkańców prowadzona jest przez operatora świadczącego usługi odbioru odpadów. Zgodnie z zapisami ustawy o utrzymaniu czystości porządku w gminach (t.j. Dz.U. z 2025 poz. 733): w przypadku niedopełnienia przez właściciela nieruchomości obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych, podmiot odbierający odpady komunalne przyjmuje je jako niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne i powiadamia o tym wójta, burmistrza lub prezydenta miasta oraz właściciela nieruchomości (art. 6ka ust. 1). Monitoring postępowania z odpadami przez operatora (prawidłowość i terminowość odbioru oraz zagospodarowanie w odpowiednich instalacjach) prowadzone jest za pomocą narzędzi informatycznych udostępnionych przez operatora (np. system xtrack) pozwalającym na śledzenie tras pojazdów w czasie rzeczywistym i przeszłym, zapisów kamer itd. Ponadto na bieżąco sprawdzane są karty ewidencji odpadów.</p>	
8.	Realizacja programów usuwania azbestu	Posiadacze, gminy, WFOŚiGW	Opis realizacji zadania został przedstawiony w zadaniu nr 1	Z
9.	Kontrola podmiotów gospodarczych prowadzących usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli	Gminy, WIOŚ	Opis realizacji zadania został przedstawiony w zadaniu nr 6	C

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
	nieruchomości w odniesieniu do danych zawartych we wnioskach o wpis do Rejestru działalności regulowanej			

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankietyzacji

Tabela 16 Nakłady finansowe i źródła finansowania w ramach realizacji zadań z obszarze interwencji Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Lp.	Nazwa zadania	Nakłady finansowe [zł]		Źródło finansowania
		2021	2022	
Obszar interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów				
Cel: Racjonalne gospodarowanie odpadami				
Kierunek interwencji: Bezpieczne dla zdrowia mieszkańców i środowiska naturalnego usunięcie wyrobów zawierających azbest z terenu powiatu				
1.	Realizacja programów usuwania azbestu	123 289,25	190 367,21	Budżet Gminy Wyrzysk, Budżet Gminy Miasteczko Krajeńskie, dotacje, Budżet Gminy Szydłowo, budżet Gminy Białośliwie, WFOŚiGW w Poznaniu, środki własne Gminy Kaczory, dofinansowanie z Ministerstwa, środki własne Gminy Piła Powiat Pilski w latach 2021-2022 prowadził program „Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie powiatu pilskiego na lata 2021-2022”. Wkład własny Powiatu Pilskiego 20 000 zł, WFOŚiGW w Poznaniu 59 000 zł
Kierunek interwencji: Zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury, a także odzysk energii z odpadów				
2.	Szczegółowa analiza zakładów pod kątem wydawania pozwoleń na wytwarzanie odpadów w związku z eksploatacją instalacji	0	0	-

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Nakłady finansowe [zł]		Źródło finansowania
		2021	2022	
Kierunek interwencji: Wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów				
3.	Selektywne zbieranie odpadów ulegających biodegradacji i w konsekwencji ograniczenie składowania tych odpadów	280 000,00	210 000,00	Środki własne z budżetu ZM „PRGOK”
4.	Kontynuacja edukacji w zakresie selektywnego zbierania odpadów, ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych	34 872,55	0	Środki własne ZM „PRGOK”
5.	Prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych	4 635,59	56 386,94	Budżet Gminy Szydłowo, środki własne z budżetu ZM „PRGOK”, dotacja z WFOŚiGW
6.	Kontrola podmiotów gospodarczych prowadzących usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w odniesieniu do danych zawartych we wnioskach o wpis do Rejestru działalności regulowanej	ND	ND	ND
Zadania monitorowane				
7.	Monitoring i wzmacnianie kontroli postępowania z odpadami	ND	ND	ND
8.	Realizacja programów usuwania azbestu	-	-	-
9.	Kontrola podmiotów gospodarczych prowadzących usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w odniesieniu do danych zawartych we wnioskach o wpis do Rejestru działalności regulowanej	ND	ND	ND

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankietyzacji

Tabela 17 Stan realizacji zadań w obszarach interwencji Zasoby przyrodnicze i Zagrożenia poważnymi awariami

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze				
Cel: Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona przyrody				
Kierunek interwencji: Ochrona zieleni, zasobów leśnych oraz obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych				
1.	Bieżąca pielęgnacja zasobów przyrodniczych wraz z ochroną obszarów i obiektów prawnie chronionych	Gminy, RDOŚ	<p>Rola urzędu, w Gminie Ujście ,w niniejszym zadaniu sprowadza się do współdziałania w opracowaniu planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski, do kontroli zakazu podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 (prowadzenie postępowań w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowanych bądź wprowadzanie odpowiednich zapisów do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego). W 2021 roku Zakupiono m.in. materiały do pielęgnacji drzew i krzewów, kwiaty, krzewy, sadzonki drzew, części i olej do kosy spalinowej. W ramach nasadzeń zastępczych drzew i krzewów oraz nasadzeń uzupełniających na terenach zieleni zakupiono głównie drzewa gatunku gat. lipa dr., klon zw. W ramach nasadzeń zastępczych drzew i krzewów oraz nasadzeń uzupełniających na terenach zieleni w 2022 roku zakupiono 95 szt. krzewów oraz 47 szt. drzew, głównie gatunku gat. lipa dr., klon zw. Uchwałą nr XXIII/167/2021 z dnia 15-07-2021 r., Rada Miejska w Ujściu podjęła decyzję o przeprowadzeniu zabiegów pielęgnacyjnych pomnika przyrody - Alei Bukowej, zlokalizowanej w m. Jabłonowo. Wskazane z uchwale zabiegi doprowadziły do poprawy fitosanitarnego alei, prace wykonane zostały przez Nadleśnictwo Sarbia.</p> <p>W latach 2021-2022 na utrzymanie zieleni w gminie Miasteczko Krajeńskie wydatkowano 19 683,23 zł, z przeznaczeniem m.in. na zakup materiałów i wyposażenia (zakup paliwa, smarów, części zamiennych, kwiaty, znicze); zakup usług pozostałych (ochrona środowiska – usunięcie suchych drzew); zakup usług remontowych (remonty kosiarek).</p> <p>Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu w porozumieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Bydgoszczy obwieszczeniem znak WPN-III.6322.5. 2021.MS.2 z dnia 23.02.2022 r. ustanowił tymczasowe cele ochrony dla gatunków ptaków i ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Dolina Środkowej</p>	Z

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
			<p>Noteci i Kanału Bydgoskiego PLB300001. Opracowanie tymczasowych celów ochrony dla przedmiotów ochrony obszaru wynika z konieczności zapewnienia warunków utrzymania ich właściwego stanu ochrony. Cele te, po ich przyjęciu, powinny być brane pod uwagę przez podmioty sprawujące nadzór nad poszczególnymi fragmentami obszaru Natura 2000 oraz w trakcie prowadzenia ocen wpływu programów i przedsięwzięć na obszar Natura 2000</p> <p>W dniu 09 grudnia 2022 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu wydał zarządzenie zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Noteci PLH300004 (Dz. Urz. Woj. Wlkp. 2022, poz. 9786) (zmianie uległy cele działań ochronnych dla przedmiotów ochrony obszaru).</p> <p>Utrzymanie zieleni polega w szczególności na wykaszaniu traw, przycinaniu oraz karczowaniu krzewów i drzew, na działkach stanowiących własność Gminy Wyrzysk. Zadania te wykonywane są w ramach działalności statutowej przez Jednostkę Gospodarki Komunalnej w Wyrzysku.</p> <p>Gmina Szydłowo podpisała umowę z Województwem Wielkopolskim w sprawie udzielenia pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego w 2021 roku w formie dotacji celowej na zakup 131 szt. sadzonek drzew miododajnych, które będą posadzone w wyznaczonych miejscach we wsiach Gminy Szydłowo (obręb Stara Łubianka, Róża Wielka, Skrzatusz, Dobrzyca, Szydłowo)</p> <p>Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu obwieszczeniem znak WPN-III.6322.2. 2022.MJ z dnia 04.03.2022 r. ustanowił tymczasowe cele ochrony dla gatunków oraz siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Dębowa Góra PLH300055. W dniu 09 grudnia 2022 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu wydał zarządzenie zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Noteci PLH300004 (Dz. Urz. Woj. Wlkp. 2022, poz. 9786) (zmianie uległy cele działań ochronnych dla przedmiotów ochrony obszaru).</p> <p>Na terenie Gminy Łobżenica wykonywane są przeglądy drzewostanu.</p>	

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
			Na terenie Gminy Piła realizowano prace pielęgnacyjne w zakresie bieżącego utrzymania zieleni na terenie miasta, zarówno na zieleńcach jak w pasach drogowych, a także parkach, w tym w zabytkowym Parku Miejskim im. S. Staszica (m. in. pielenie, prace w zadrzewieniach, sadzenie i pielęgnacja roślin jednorocznych, etc.)	
2.	Wyznaczenie i ochrona korytarzy ekologicznych w planach zagospodarowania przestrzennego	Gminy	Zadanie określone jako niezrealizowane w związku z brakiem danych.	N
3.	Prowadzenie nasadzeń i odnowy zieleni ochronnej przy drogach powiatowych	Powiat Pilski	Ilość nasadzeń w 2021 roku: 122 Ilość nasadzeń w 2022 roku: 78	Z
4.	Szczegółowa analiza dla wydawanych pozwoleń na budowę pod kątem oddziaływania na środowisko	Starosta Pilski	Organ administracji architektoniczno-budowlanej analizuje wnioski o wydanie pozwolenia na budowę pod kątem zgodności z zapisami decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.	Z
5.	Opracowanie uproszczonych planów urządzania lasu dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa	Starosta Pilski	Opracowanie dokumentacji urządzania lasu dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Obręby: Wspólnota Wsi Byszki, Zelgniewo, Krzewina, Kaczory.	Z
6.	Ochrona zasobów leśnych oraz prowadzenie stałego monitoringu w celu zapobiegania zagrożeniom	Właściciele i zarządzający lasami	Nadleśnictwo Kaczory wykonało prace związane z ochroną lasu oraz ochroną przeciwpożarową. Prace obejmują ochronę lasu przed zwierzyną, szkodnikami owadzimi oraz grzybowymi. Ochrona przeciwpożarowa to głównie koszty utrzymania systemu wykrywania pożarów, punktów czerpania wody oraz dróg przeciwpożarowych.	Z
7.	Wzmocnienie kontroli gospodarki leśnej na obszarach nowych nasadzeń i w lasach prywatnych	Starosta Pilski, gminy, Nadleśnictwa	Bieżąca realizacja zadania w miarę potrzeb.	Z
8.	Realizacja Krajowego Planu Zwiększenia Lesistości na terenie powiatu	Zarządcy lasów, w tym lasów stanowiących własność Skarbu Państwa	Nadleśnictwo Kaczory wykonało zalesienie 0,25 ha na terenie Gminy i Miasta Kaczory.	Z
9.	Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie ochrony i zachowania walorów krajobrazu i przyrody oraz promocja tych walorów	Powiat Pilski	W ramach edukacji ekologicznej w Powiecie Pilskim zrealizowano działania: - projekt „Eko edukacja w Powiecie Pilskim etap II”, - współpraca z Nadleśnictwem Zdrojowa Góra – dzieci wykonują rysunki przyrodnicze do kalendarza, - pogadanki na zajęciach „Sprawne ręce” i „Kreatywne dzieci”,	Z

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
			<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia edukacyjne w ramach prowadzonych zajęć przedmiotowych oraz w ramach działalności Szkolnego Klubu Ekologicznego, - Akcja Sprzątanie Świata. 	
Zadania monitorowane				
10.	Realizacja Krajowego Planu Zwiększenia Lesistości na terenie powiatu	Zarządcy lasów, w tym lasów stanowiących własność Skarbu Państwa	Opis realizacji zadania został przedstawiony w zadaniu nr 8	Z
11.	Bieżąca pielęgnacja zasobów przyrodniczych wraz z ochroną obszarów i obiektów prawnie chronionych	Gminy, RDOŚ	Opis realizacji zadania został przedstawiony w zadaniu nr 1	Z
12.	Wyznaczenie i ochrona korytarzy ekologicznych w planach zagospodarowania przestrzennego	Gminy	Zadanie określone jako niezrealizowane w związku z brakiem danych.	N
13.	Inwentaryzacja przyrodnicza przeprowadzona na terenie gmin Powiatu pilskiego	Gminy	Zadanie określone jako niezrealizowane w związku z brakiem danych.	N
14.	Zrównoważony rozwój infrastruktury turystycznej na obszarach przyrodniczo cennych, w tym: rozbudowa sieci ścieżek rowerowych i szlaków pieszych, zorganizowanie punktów widokowych, tablic informacyjnych	Gminy, RDOŚ	<p>Gmina Ujście w ramach członkostwa i współpracy z Lokalną Grupą Działania Krajna nad Notecią, wydała publikację "Łączy nas Noteć - mikrowyprawy po Krajinie", która promuje m.in. walory przyrodnicze Gminy Ujście. W 2022 roku ukazała się również mapa turystyczna obszaru Krajny nad Notecią. Wydawnictwo na awersie zawiera profesjonalny dla turystów podkład kartograficzny w formacie 1:75 000 wraz z legendą i spisem miejscowości.</p> <p>Gmina Piła w ramach realizacji zadania wykonała:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przebudowa ul. Rodła – w ramach zadania wykonano m.in. ciąg pieszo-rowerowy i miejsca postojowe, - budowa miejsc postojowych przy ul. Cichej na os. Staszyce, - budowa miejsc postojowych przy ul. Rogozińskiej na os. Staszyce, - przebudowa ul. Kr. Jadwigi w Pile – budowa stanowisk postojowych. 	Z
15.	Ochrona zasobów leśnych oraz prowadzenie stałego monitoringu w celu zapobiegania zagrożeniom	Właściciele i zarządzający lasami	Opis realizacji zadania został przedstawiony w zadaniu nr 6	Z

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
Obszar interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami				
Cel: Minimalizacja potencjalnych negatywnych skutków awarii				
Kierunek interwencji: Poprawa stanu przygotowania powiatu do podejmowania działań w sytuacji zagrożenia poprzez polepszenie warunków użytkowych i funkcjonalnych budynków i wyposażenia w tym środków transportu OSP				
16.	Poprawa warunków funkcjonowania PSP i OSP	Budżet państwa, Powiat Pilski, gminy, NFOŚiGW, Min. Sprawiedliwości	<p>Gmina Ujście w 2021 roku realizowała zadanie pn. „Dofinansowanie jednostek ratowniczych w zakresie zakupu sprzętu i materiałów do prowadzenia akcji ratowniczych” w ramach którego pozyskano dotacje celową dla OSP Kruszewo, OSP NWU, OSP Ujście na zakup umundurowania i sprzętu oraz dotację dla OSP w Nowej Wsi Ujskiej na dofinansowanie zakupu nożyc akumulatorowych, natomiast w 2022 r. w związku z ww. zadaniem zakupiono sprzęt i wyposażenie dla jednostki OSP NWU oraz pozyskano dotacje celowe dla OSP na zakup umundurowania i sprzętu.</p> <p>W latach 2021-2022 w Gminie Miasteczko Krajeńskie realizowano zadanie poprzez m.in. na: zakup materiałów i wyposażenia (paliwo, akumulatory, sorbent granulaty, rozpuszczalnik, gaśnice, tlen medyczny, cement, wąż ssawny, bateria terapeutyczna do defibrylatora, baterie, plandeka niebieska, membrany do aparatów powietrznych, pompa zasilająca do samochodu pożarniczego, akcesoria do czyszczenia w tym płyn do mycia silników, chłodnica do samochodu pożarniczego, myjka wysokociśnieniowa, radiotelefony, środek pianotwórczy). Ponadto w ramach dotacji KSRG w 2021 r. dofinansowano zakup kamery termowizyjnej dla jednostki OSP Miasteczko Krajeńskie, w ramach dotacji MSWiA w 2021 r. dofinansowano zakup detektora prądu przemiennego dla jednostki OSP Grabówno, w ramach dotacji MSWiA w 2022 r. dofinansowano zakup 2 kpl. specjalistycznych ubrań bojowych dla OSP Brzostowo, zakup 4 kpl. mundurów koszarowych oraz 4 szt. koszulek dla OSP Miasteczko Krajeńskie, zakup aparatu Ochrony Dróg Oddechowych oraz osłony do poduszek powietrznych Airbag dla OSP Grabówno. W ramach dotacji z WFOŚiGW w Poznaniu w 2022 r. dofinansowano zakup 5 kpl. specjalistycznych ubrań bojowych oraz 12 par butów dla OSP Brzostowo.</p> <p>Gmina Wyrzysk wspiera działanie jednostek OSP poprzez przekazywanie dotacji celowych w formie środków finansowych na zakup np. paliw do samochodów pożarniczych, odbycia kursów i szkoleń oraz na zakup sprzętów, które pozostają w posiadaniu i na wyposażeniu jednostek. W 2021 roku Gmina udzieliła także dotacji celowej na zakup wyposażenia osobistego strażaka, tj.</p>	Z

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
			<p>ubrania specjalnego NOMEX celem zapewnienia gotowości bojowej jednostek: OSP Wyrzysk, OSP Osiek n. Not., OSP Bąkowo. Jednostka OSP Osiek n. Not. otrzymała także dofinansowanie na zakup dwóch aparatów górnych dróg oddechowych w celu zapewnienia bezpieczeństwa strażaków. Gmina Wyrzysk w 2022 r. udzieliła dotacji celowej na zakup nowego samochodu ciężkiego ratowniczo-gaśniczego 4x4 dla jednostki OSP Osiek nad Notecią oraz z środków Powiatu Pilskiego.</p> <p>Gmina Szydłowo w latach 2021-2022 realizowała zadanie pn. „Dofinansowanie jednostek ratowniczych w zakresie zakupu sprzętu i materiałów do prowadzenia akcji ratowniczych”.</p> <p>Gmina Białosłiwie dokonała zakupu hydraulicznych urządzeń ratowniczych dla jednostki OSP Białosłiwie.</p> <p>Gmina Łobżenica dofinansowała zakup sprzętu ochronnego i materiałów do prowadzenia akcji ratowniczo-gaśniczych. Dokonano również zakupu średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Łobżenica.</p> <p>Gmina Kaczory dokonała zakupu MAN TGE 3.180 4x4 oraz SCANIA P360.</p>	
17.	Kontrola zakładów dużego ryzyka awarii przemysłowej na terenie powiatu	PSP	W analizowanym okresie sprawozdawczym nie realizowano zadania.	N
18.	Usuwanie skutków poważnych awarii w środowisku	Państwowa Straż Pożarna, specjalistyczne jednostki ratownictwa chemicznego	W analizowanym okresie sprawozdawczym nie zachodziła potrzeba usuwania skutków poważnych awarii na terenie powiatu pilskiego. Zadanie realizowane w przypadku zaistnienia potrzeby.	C
Zadania monitorowane				
19.	Usuwanie skutków poważnych awarii w środowisku	Państwowa Straż Pożarna, specjalistyczne jednostki ratownictwa chemicznego	W analizowanym okresie sprawozdawczym nie zachodziła potrzeba usuwania skutków poważnych awarii na terenie powiatu pilskiego. Zadanie realizowane w przypadku zaistnienia potrzeby.	C
20.	Poprawa warunków funkcjonowania PSP	Budżet państwa, gminy	W ramach realizacji zadania wykonano działania:	Z

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
			<ul style="list-style-type: none"> - zakup motopompy pływającej NIAGARA 2 dla OSP Skrzatusz – gm. Szydłowo, - zakup wozu strażackiego dla OSP Łobżenica – gm. Łobżenica, - zakup nożyc akumulatorowych dla OSP Nowa Wieś Ujska – gm. Ujście, - zakup 10 kompletów ubrań dla strażaków – gm. Kaczory, - dofinansowanie do zakupu ciężkiego samochodu ratowniczo- gaśniczego dla OSP w Osieku n.Not. – gm. Wyrzysk. 	
21.	Rozbudowa i modernizacja OSP wraz z nowoczesnym wyposażeniem	gminy	<p>Gmina Ujście 24 sierpnia 2021 r. zakończyła budowę oraz oddała do użytku budynek nowej remizy w Nowej Wsi Ujskiej.</p> <p>Gmina Wyrzysk w 2021 roku zrealizowała zadanie pn. „Przebudowa i rozbudowa budynku OSP w Wyrzysku”.</p> <p>Gmina Kaczory zakupiła kosiarkę spalinową dla OSP Kaczory oraz obuwie strażackie dla OSP Kaczory, OSP Morzewo oraz OSP Dziembowo.</p>	Z

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankietyzacji

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Tabela 18 Nakłady finansowe i źródła finansowania w ramach realizacji zadań z obszarach interwencji Zasoby przyrodnicze i Zagrożenia poważnymi awariami

Lp.	Nazwa zadania	Nakłady finansowe [zł]		Źródło finansowania
		2021	2022	
Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze				
Cel: Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona przyrody				
Kierunek interwencji: Ochrona zieleni, zasobów leśnych oraz obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych				
1.	Bieżąca pielęgnacja zasobów przyrodniczych wraz z ochroną obszarów i obiektów prawnie chronionych	1 789 390,27	1 844 911,55	Budżet Gminy Wyrzysk, Gminy Ujście, Gminy Miasteczko Krajeńskie, Budżet Województwa Wielkopolskiego, środki Budżetu Gminy Piła
2.	Wyznaczenie i ochrona korytarzy ekologicznych w planach zagospodarowania przestrzennego	-	-	-
3.	Prowadzenie nasadzeń i odnowy zieleni ochronnej przy drogach powiatowych	-	-	-
4.	Szczegółowa analiza dla wydawanych pozwoleń na budowę pod kątem oddziaływania na środowisko	-	-	-
5.	Opracowanie uproszczonych planów urządzania lasu dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa	-	11 990,00	Środki własne powiatu pilskiego
6.	Ochrona zasobów leśnych oraz prowadzenie stałego monitoringu w celu zapobiegania zagrożeniom	868 361,25	1 006 662,64	Środki własne Nadleśnictwa Kaczory
7.	Wzmocnienie kontroli gospodarki leśnej na obszarach nowych nasadzeń i w lasach prywatnych	-	-	-
8.	Realizacja Krajowego Planu Zwiększenia Lesistości na terenie powiatu	1 604,00	-	Środki własne Nadleśnictwa Kaczory
9.	Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie ochrony i zachowania walorów krajobrazu i przyrody oraz promocja tych walorów	-	-	-
Zadania monitorowane				
10.	Realizacja Krajowego Planu Zwiększenia Lesistości na terenie powiatu	-	-	-
11.	Bieżąca pielęgnacja zasobów przyrodniczych wraz z ochroną obszarów i obiektów prawnie chronionych	-	-	-

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego za lata 2021 – 2022

Lp.	Nazwa zadania	Nakłady finansowe [zł]		Źródło finansowania
		2021	2022	
12.	Wyznaczenie i ochrona korytarzy ekologicznych w planach zagospodarowania przestrzennego	-	-	-
13.	Inwentaryzacja przyrodnicza przeprowadzona na terenie gmin Powiatu pilskiego	-	-	-
14.	Zrównoważony rozwój infrastruktury turystycznej na obszarach przyrodniczo cennych, w tym: rozbudowa sieci ścieżek rowerowych i szlaków pieszych, zorganizowanie punktów widokowych, tablic informacyjnych	2 374 922,39	0	Środki własne Gminy Piła
15.	Ochrona zasobów leśnych oraz prowadzenie stałego monitoringu w celu zapobiegania zagrożeniom	-	-	-
Obszar interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami				
Cel: Minimalizacja potencjalnych negatywnych skutków awarii				
Kierunek interwencji: Poprawa stanu przygotowania powiatu do podejmowania działań w sytuacji zagrożenia poprzez polepszenie warunków użytkowych i funkcjonalnych budynków i wyposażenia w tym środków transportu OSP				
16.	Poprawa warunków funkcjonowania PSP i OSP	1 560 053,87	2 965 521,19	Środki Gminy Miasteczko Krajeńskie, Gminy Wyrzysk, dotacje KSRG, MSWiA, WFOŚiGW w Poznaniu, środki Powiatu Pilskiego, Budżet własny Gminy Szydłowo, Budżet Gminy Białośliwie, dotacja z budżetu Gminy Łobżenica, dotacja z Powiatu Pilskiego, dotacja z MSWiA, środki własne jednostki OSP Łobżenica
17.	Kontrola zakładów dużego ryzyka awarii przemysłowej na terenie powiatu	-	-	-
18.	Usuwanie skutków poważnych awarii w środowisku	-	-	-
Zadania monitorowane				
19.	Usuwanie skutków poważnych awarii w środowisku	-	-	-
20.	Poprawa warunków funkcjonowania PSP	-	-	-
21.	Rozbudowa i modernizacja OSP wraz z nowoczesnym wyposażeniem	1 999,00	11 662,86	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankietyzacji

5 Analiza stopnia realizacji zadań przyjętych w Programie Ochrony Środowiska

W „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego na lata 2021 – 2025 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko” przyjęto 84 zadania w 10 obszarach interwencji. Z powyżej wymienionych zadań, w latach 2021 – 2022 zrealizowano 79 z nich. Warto wskazać, że 14 z nich to zadania ciągłe. Uznając zadania ciągłe jako realizowane corocznie, stopień realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego wynosi 91,67%.

W poniższej tabeli przedstawiono stopień realizacji celów zawartych w Programie Ochrony Środowiska, otrzymany wskutek porównania ilości wyznaczonych zadań w danym obszarze interwencji do liczby zadań zrealizowanych, włączając zadania w trakcie realizacji oraz zadania ciągłe realizowane na bieżąco.

Tabela 19 Analiza stopnia realizacji zadań przyjętych w Programie Ochrony Środowiska

Lp.	Obszar interwencji	Łączna liczba wyznaczonych zadań	Liczba zadań ciągłych	Liczba zrealizowanych zadań	Stopień realizacji [%]
1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	20	2	17	95,00
2.	Zagrożenie hałasem	7	5	2	100
3.	Pola elektromagnetyczne	3	1	2	100
4.	Gospodarowanie wodami	11	2	9	100
5.	Gospodarka wodno-ściekowa	4	-	4	100
6.	Zasoby geologiczne	2	-	2	100
7.	Gleby	7	-	7	100
8.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	9	2	7	100
9.	Zasoby przyrodnicze	15	-	12	80,00
10.	Zagrożenia poważnymi awariami	6	2	3	83,33
SUMA		84	14	65	94,05

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankietyzacji

6 Analiza wydatków poniesionych na ochronę środowiska

Analiza zadań środowiskowych wyznaczonych do realizacji w latach 2021 – 2022 w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego na lata 2021-2025 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko” wykazała, że na działania w zakresie ochrony środowiska przeznaczono łącznie 43 342 421,38 zł. W danej kwocie nie zostały natomiast ujęte koszty większości działań ciągłych realizowanych na bieżąco. W związku z brakiem danych o konkretnych nakładach finansowych dla części zadań zrealizowanych w ramach obszarów interwencji jest to z pewnością koszt заниzony.

W poniższej tabeli przedstawiono koszty realizacji zadań z zakresu Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego w latach 2021 – 2022.

Tabela 20 Koszty realizacji zadań z zakresu ochrony środowiska na lata 2021 - 2022

Lp.	Obszar interwencji	Łączna liczba wykonanych zadań	Łączny koszt zadań dla wskazanego obszaru interwencji [zł]
1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	19	21 540 001,56
2.	Zagrożenie hałasem	7	0,00
3.	Pola elektromagnetyczne	3	35 000,00
4.	Gospodarowanie wodami	11	181 405,83
5.	Gospodarka wodno-ściekowa	4	8 249 383,43
6.	Zasoby geologiczne	2	0,00
7.	Gleby	6	0,00
8.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	9	899 551,54
9.	Zasoby przyrody	12	7 897 842,10
10.	Zagrożenia poważnymi awariami	5	4 539 236,92
SUMA		79	43 342 421,38

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankietyzacji

7 Podsumowanie

Raport przedstawia charakterystykę Powiatu Pilskiego, działania oraz stopień realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego. Dane wykorzystane do niniejszego opracowania uzyskano zarówno od Starostwa Powiatowego w Pile, jak i instytucji zobowiązanych do udostępnienia informacji o środowisku oraz wykorzystano dane powszechnie dostępne, opublikowane przez Główny Urząd Statystyczny.

Przeprowadzona analiza zadań przyjętych w harmonogramie programu ochrony środowiska wskazuje, że w latach 2021-2022 zrealizowano 94,05% zadań dotyczących poszczególnych obszarów interwencji oraz w większości osiągnięto planowane cele. Całkowite koszty poniesione na ochronę środowiska w latach 2021-2022 na terenie Powiatu Pilskiego wyniosły 43 342 421,38 zł, z czego obszarem interwencji, z którego działania generowały najwyższe koszty był obszar „Ochrona klimatu i jakości powietrza”. Łączna suma przeznaczona na realizację zadań z tego zakresu wyniosła 21 540 001,56 zł.

Brak realizacji lub częściowa realizacja wyznaczonych zadań wynika głównie z ograniczonych możliwości finansowych gminy bądź jednostek odpowiedzialnych za ich realizację.

Fundamentalnym założeniem w tworzeniu programów ochrony środowiska jest, aby ich realizacja doprowadziła do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem oraz zapewniła skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją. Po analizie założeń zawartych w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego należy stwierdzić, że działania są sukcesywnie realizowane, a stopień ich realizacji można określić jako bardzo dobry.

SPIS TABEL

Tabela 1 Sytuacja demograficzna - stan na 2024 rok	10
Tabela 2 Ludność Powiatu Pilskiego w latach 2019 - 2024.....	11
Tabela 3 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON w latach 2019 - 2024	12
Tabela 4 Bezrobocie na terenie powiatu pilskiego w latach 2019 - 2024	12
Tabela 5 Powierzchnia obszarów chronionych na terenie powiatu pilskiego.	16
Tabela 6 Struktura gruntów leśnych i lasów na terenie powiatu pilskiego.....	16
Tabela 7 Stan realizacji zadań w obszarze interwencji Ochrona klimatu i jakości powietrza.....	17
Tabela 8 Nakłady finansowe i źródła finansowania w ramach realizacji zadań z obszaru interwencji Ochrona klimatu i jakości powietrza.....	30
Tabela 9 Stan realizacji zadań w obszarach interwencji Zagrożenia hałasem i Pola elektromagnetyczne	33
Tabela 10 Nakłady finansowe i źródła finansowania w ramach realizacji zadań z obszarach interwencji Zagrożenia hałasem i Pola elektromagnetyczne.....	37
Tabela 11 Stan realizacji zadań w obszarach interwencji Gospodarowanie wodami i Gospodarka wodno-ściekowa.....	38
Tabela 12 Nakłady finansowe i źródła finansowania w ramach realizacji zadań z obszarach interwencji Gospodarowanie wodami i Gospodarka wodno-ściekowa.....	48
Tabela 13 Stan realizacji zadań w obszarach interwencji Zasoby geologiczne i Gleby.....	50
Tabela 14 Nakłady finansowe i źródła finansowania w ramach realizacji zadań z obszarach interwencji Zasoby geologiczne i Gleby	52
Tabela 15 Stan realizacji zadań w obszarze interwencji Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	54
Tabela 16 Nakłady finansowe i źródła finansowania w ramach realizacji zadań z obszarze interwencji Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	65
Tabela 17 Stan realizacji zadań w obszarach interwencji Zasoby przyrodnicze i Zagrożenia poważnymi awariami	67
Tabela 18 Nakłady finansowe i źródła finansowania w ramach realizacji zadań z obszarach interwencji Zasoby przyrodnicze i Zagrożenia poważnymi awariami.....	74
Tabela 19 Analiza stopnia realizacji zadań przyjętych w Programie Ochrony Środowiska.....	76
Tabela 20 Koszty realizacji zadań z zakresu ochrony środowiska na lata 2021 - 2022	77

SPIS RYCIN

Rycina 1 Gminy powiatu pilskiego.	8
Rycina 2 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem - stan na 2024 rok ...	11
Rycina 3 Średnie temperatury i opady występujące na terenie powiatu pilskiego.....	13
Rycina 4 Róża wiatrów dla powiatu pilskiego.	13
Rycina 5 Prędkość wiatru w powiecie pilskim.....	14
Rycina 6 Ilość opadów na terenie powiatu pilskiego.	14